

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Num. de Duminecă
Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . 10 Cor.

Num. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscrisurile nu se în-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Austro-Ungaria și România.

(R). De un lung șir de ani între Româ-
nia și Austro-Ungaria există cele mai bune
relațiuni internaționale. Baza acestor legături
este pe de-o parte prietenia veche ce există
între monarhiile acestor două state, iar pe
de altă parte interesele comune ale popoa-
relor. Până când prietenia dintre cei doi
monarhi a devenit însă tot mai strânsă și
mai intimă, ajungându-și apogeul prin vizi-
tele schimbate în anii 1896 și 1897, până
atunci interesele și simțământul popoarelor
din cele două state au trecut adesea prin
anume crize și desigur numai politica înțe-
leaptă a monarhilor și patriotismul luminat
al marilor bărbați de stat din România au
împiedecat încordarea relațiilor, ori chiar
ruperea lor.

Este apoi îndeobște cunoscut, că mai ales
politica unghurească a produs în România
resentimente iar pentru Austria greutatea de-
sultului de însemnătate.

Se pare că momentele prin cari trecem
sunt în privința asta de o natură îngriji-
toare. Puțin le pasă conducătorilor ma-
ghiarilor că atmosfera politică internațională
este cât se poate de îngrijiitoare.

Ei departe de a căuta să ușureze poziția
monarhiei, caută să exploateze, să profite
în favorul special al rasei maghiare. Austro-
Ungaria are de încheiat convenții comer-
cială cu România; Austro-Ungaria în fața
evenimentelor din Balcani are nevoie de
alianța cu România, — are prin urmare in-

teres să i fie calzi și mulțumiți pe toți ro-
mânii. În schimb ce vedem însă? Vedem
că oligarhiile maghiari prepară cea mai ter-
ribilă lovitură pentru elementul românesc
din statul ungar; prepară un proiect de lege
care să ne despoaie de cel mai elementar
drept cetățenesc, proiect despre care chiar
un oligarh, fost sfetnic al Majestății Sale,
contele Héderváry, a zis că e o rușine a
veacului. Iar aceasta imediat după legea
școlară a lui Apponyi, lege care în câțiva
ani va nimici cultura noastră națională.

Până acuma au mers însă toate cum au
mers, căci și noi și frații noștri din regat
am descărcat totul în capul șovinștilor un-
guri, făcându-i pe dâșii rezponzabili de
toate. Austria și Francisc Iosif I au rămas
în toate împrejurările pe un pedestal de
care nu s'a atins nimeni. Se zicea: Austria
ne este binevoitoare, Francisc Iosif e nu
numai constituțional, dar va găsi și mijlo-
cul să înfrâneze oligarhiile maghiare, să facă
dreptate tuturor. Așa se explică faptul, că
toate guvernele din București au căutat și
caută să cultive bunele relațiuni cu Austro-
Ungaria chiar și în vremuri când ungurii
își făceau de cap. Până și societățile pa-
triotice, cum e societatea Carpații de pildă,
a trimis chiar în anul acesta adresă de
omagiu la Viena felicitând pe bătrânul mo-
narh cu prilejul serbării jubileului său, și
pe când presa maghiară scria mai sălbatec
împotriva României și laudă pe comisarul
poliției din Brașov pentru bădărana lui pur-
tare față de un ministru român, presa fra-
ților noștri și-a impus o stăpânire de sine

pe care, fără îndoială, numai un popor po-
liticește matur și cu multă stăpânire de sine
o poate avea.

S'a ajuns însă și în România, ca mulți
să se întrebe: până când? Toate au adică
o margine și astfel și răbdarea românilor.
Înțeleg și frații de dincolo și înțelegem și
noi, să menajeze monarhia austro-ungară
și să-l avem sus în inimile noastre pe bă-
trânul ei monarh.

Demnitatea națională însă și interesele
de rasă îi fac pe românii din regat să ră-
mâie nedumeriți în fața multora din lucruri
ce se petrec.

De aici meetingurile dela Brăilă și Bacău
în cari s'au pronunțat cuvinte aspre la a-
dresa monarhiei noastre. S'au ridicat acuze
neobișnuite până acum și s'au formulat do-
rințe cari au fost subliniate de aderenții
ambelor partide istorice din țară. Eră de
tolerat o atitudine conciliantă când se dis-
cută numai de suferințele noastre și de
purtarea regimelor maghiare. Acum însă,
când politica Austriei devine pernicioasă
chiar intereselor regatului, când diplomația
austro-ungară împinge carul Serbiei și Bul-
găriei pentru a micșora trecerea de care
trebuie să se bucure România când vorba
e de Dunăre, e de înțeles, că spiritele să
fie nu numai nedumerite ci și agitate.

Efect al agitației este mișcarea ce s'a
pornit, sunt mișcările ce s'au votat și fier-
bărea care pare că îi cuprinde tot mai mult
pe frații din regat.

De vre-o zece zile încoaci, într'adevăr,
cetim în zărele din București articole ne-

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Poeziile lui Asachi.

Puțini vor fi avut în mână poeziile unuia din
cei mei vechi poeți ai noștri, ale aceluia Asachi
pe care-l știm contemporan în Moldova al mun-
teanului Eliade-Rădulescu, și ca și acesta, des-
chizător de drum nou în cultura românească mo-
dernă. Asachi — poetul a fost repede uitat de
cârmă urmasii lui, — și pe nedreptul. Ediția de
prin anii cincizeci a poeziilor lui a fost cea din
urmă și rar cetitor de literatură românească să-și
mai fi oprit ochii asupra slovelor ei chirilice,
alese și mari, cari îți vorbesc de o întreagă epocă
de silinți noi, de idealism puternic și de luptă
pentru împămintenirea unor idei superioare, pe
de-o parte și de creșterea unei limbi literare fru-
moase, pe de altă parte.

Astăzi ni-se dă o culegere din poeziile lui Asa-
chi, pe baza ambelor ediții, — cea din 1830 și
cea din 1850, și din ea ne putem face o idee nu
numai despre Asachi ca poet, ci și despre poezia
românească a acelor vremuri, în general, de
limba românească în acea epocă de diferite pre-
faceri și de sufletul românesc pornit atunci spre
o descătușare mai adevărată. Acestea din poeziile
lui Asachi sunt adevărate documente istorice sub
atâtea și atâtea raporturi, și cetindu-le par'că-ți
învie în suflet un puternic simț de evlavie față
de aceia cari au umblat înainte cu multe decenii,
pe drumurile încă nouă ale literaturii noastre,
ajunsă azi grație ostenețelor înaintașilor, la o
frumoasă înflorire.

Ediția cea nouă a poeziilor lui Asachi apare în
tipografia „Neamul românesc“ din Vălenii-de-
Munte și e o ediție, până acum, unică în felul ei
la noi. Ea e tipărită în format mic, pe o hârtie
fină, cu litere mărunte, și legată în lux, având —
marginile aurite. — În forma aceasta e o ediție
asemenea celor mai frumoase ediții portative ita-
liene, franceze și engleze și e o adevărată po-
doabă a unei biblioteci.

În afară de talentul lui Asachi, care cum se
vede din speciemenle de mai în jos, nu e un
simplu stihuitor ce se chinuște pe sine ca și pe
publicul cetitor, poeziile ce reproducem aci mai
arată și alte lucruri, cari nu vor fi grele de
ghăcit.

O. Preașmă.

Din Piatra Teiului.

(O scenă dela munte din 1835).

Eu voiu sună pe buciul armonios
Doina la care muntele răspunde,
Apoi suna-voiu cântecul duios
Ce de amor o inimă pătrunde:
Dacă de Domnul nu m'apropiu eu,
Ajungă-l astăzi măcar viersul meu!

Cătră onorata Epitropie a Învățăturilor publice; 1828.

Educație.

Copăceii încă tineri, ce de tot s'au părăsit
La voință și 'ntâmplare în sălbateca pădure,
Mai nainte de a crește, vor să piară nesmintit
De a vitelor călcare sau de barbara săcure,
Zăcând piedecă în codru, dărimate pe pământ.

Dacă însă îngrijirea, cu o mână îndurată,
Îndrepta-va a lor viață, atunci când nuiete sunt,
Din vîlăstarea tinerică, o tulpină înformată
Se făcea stejar puternic, ce, sporind din an în an,
Ajungea a fi coloană prin biserică sau prin case,
Adăpost în timp de iarnă călătorului sărman,
Al său trunchiu durat în punte, sau în platitoare
vase

Ar da rîurilor lege și-al lor curs ar înfrâna,
Ar căra odorul Indiei, răzbătând prin grea furtună,
Sau, gătit vas de războaie, cu străinii s'ar luptă,
Fulgerînd pe luciul mării ca un nour ce detună:
Se asemănă și fiii cu copacii de pe plaiu,
Fii ce cresc în rătăcire și răpun în răutate,
Și 'n loc moartea să le plângem, suspinăm de al
lor train,

Ce-i spre dauna și rușinea familiei întristate!
Dacă timpuriu moralul mintea lor ar fi 'nzestrat,
Atunce din stîul miser ar ieși genii mărețe.
Cela ce pe dramul public pe călători a prădat,
De avea îndemn, mijloace ca virtutea să învețe,
Cu primejdia vieții patriei sale era scut,
Sau pe amvonul rostirii, prin retorice cuvinte,
Învîngînd pe nedreptate, Demosten s'ar fi făcut
Și a văduvei sărmăne ar fi razim și părinte.

Din abaterea femeii câte rele 'n lume vin,
Când ea cumpără și vinde ale sale frumusețe,
Mestecînd înșelăciunea și-al plăcerilor venin.
O asemenea femeie, de putea virtuți să 'nvețe,
Putea fi matron'a Romei, sau vestală la altar,
A lui Collatinus soață, sau de Grahi o născătoare,
Și, prin fapte de virtute, scutind traiul de amar,
Fericirea 'n sinul casei nu s'ar face trecătoare.

obișnute la adresa Austro-Ungariei, articole, cari dacă nu vor fi înțelese și apreciate la Viena, pot fi preambul unei răciri între cele două state. S'a scris, în ziare serioase, chiar de întindere a frontierelor și s'a scos cât se poate de mult în relief perfidia diplomației, care numai interesele unguirilor caută să le menajeze. Semioficio-sul guvernului, scriind despre drepturile inalienabile ale României la Dunăre, cu multă diplomație, dar și cu bărbăție și energie a dat să înțeleagă tuturor pe cari îi privește, că România nu mai este azi principatul slab d'odinioară, ci un regat destul de tare pentru a-și apăra drepturile.

Ce va fi și cum va fi, e taina viitorului. Fapt este, că relațiunile de până acum nu mai sunt ca în trecut și viitorul poate să facă unele corecturi. Se va ține la Viena, i se va purta venerație lui Francisc Iosif, dar ca politica oficioasă română să se poată sprijini pe opinia publică a tuturor elementelor de seamă, Viena va trebui să aibă și ea o atitudine mai energică față de pornirile oligarhiei maghiare. În schimb ce vedem? Baronul Aehrenthal vizitează cluburile tuturor partidelor din coaliția maghiară, stă de vorbă cu toți kossuthiștii și caută să aranjeze afacerile comune dând unguirilor compensațiuni pe *socoteala noastră*. Așa că dacă se va nesocoti și mesajul dela 1906, în care Maiestatea Sa ne pune în perspectivă sufragiu universal, și victorioasă v'a eși pe toată linia societatea de exploatare, care ne guvernează, — n'o să mai cuprindă pe nimeni mirarea, dacă în România se va accentua tot mai des îndoiala asupra folosului ce rezultă dintr'o relațiune, care e o continuă jertfă de sentimente, în ce privește românismul, și o nesiguranță, când e vorba de susținerea intereselor regatului României.

O nouă orientare se prepară în suflete și în tot cazul greutăți se ivesc în ce privește menținerea legăturilor intime cu Austro-Ungaria, oricât, de altfel, conducătorii țării își dau silința să se păstreze nealterate aceste legături.

Iar noua orientare își va croi cale cu atât mai iute și mai hotărât, cu cât la Viena nu se vor lua măsuri de-a stavili expansiunea politice maghiare și cu cât mai mult se va învedera că noi suntem lăsați pradă unei oligarhii nesățioase.

Decorarea unui ministru român. Maiestatea Sa Împăratul a conferit dlui Alexandru Lahovary, ministru al României la Viena, coroana de fier clasa I.

Ministrul de externe în clubul partidului catolic popular. Baronul Aehrenthal a făcut aseară o vizită de o oră în clubul partidului catolic-poporal, întreținându-se cu membri clubului ferindu-se însă de-a face vre-o declarație importantă.

Declarațiile baronului Beck în delegația austriacă. În ședința de ieri a secțiunii militare a delegațiunii austriace, ministrul de războiu Schönauich a făgăduit mai multe reforme cari vor urca budgetul armatei. Ministrul a făgăduit mai ales că se vor face experiențe de aviațiune pentru scopuri militare. Față cu intențiile delegațiilor creștini-sociali de-a ridică din nou chestiunea soldei ofițerilor și a soldaților, primul-ministru austriac a declarat că guvernul a făcut o propunere în acest sens și că să bucură că delegații creștini-sociali au renunțat în ultimul moment la propunerea lor care ar fi provocat noi crize.

Delegatul austriac Axmann critică guvernul austriac și pe dl Beck. Il acuză că pentru a menține pacea, dl Beck a respins propunerea sa, a d-lui Axmann care da cu trei milioane mai mult pentru solda ofițerilor și a ostașilor decât vor să dea unguirii.

Banul Rauch iarăși la M. Sa împăratul. Pentru nu știu a câta oară baronul Rauch s'a prezentat la M. Sa împăratul spre a se înapoi pe urmă în Croația.

Intrunirea naționalistă din Bacău.

Iată câteva amănunte încă despre intrunirea naționalistă din Bacău: Intrunirea a fost prezidată de dl P. G. Cantili senator. Dsa deschide adunarea arătând scopul intrunirii în fața evenimentelor ce se desfășoară la hotarele țării, nu putem și nu trebuie să rămânem indiferenți. Conștiința națională nu poate sta nepăsătoare astăzi când suntem în ajunul unei conferințe internaționale în care se vor debata chestiuni ce ne interesează de aproape.

Profesorul P. Topliceanu într'o inimoasă cuvântare, arată cum guvernele simt de multe ori nevoia de a se sprijini pe o opinie publică. Intruniri de felul celeia de astăzi nu au de scop a creă dificultăți guvernului, ci din contră arată care este sentimentul public românesc în împrejurările actuale. Dsa îndeamnă la luptă pentru manifestarea energică a acestui sentiment, cu deosebire astăzi când se dezbate chestiuni cari privesc așa de aproape situațiunea țării noastre.

Dl G. Sion, proprietar face istoricul luptelor duse de români pentru afirmarea naționalității lor. Într'o cuvântare des aplaudată dl Sion stabilește o paralelă între situațiunea din trecut și cea de astăzi și termină spunând că combinațiuni interesate nu se pot opune sentimentului a 12 milioane de români.

Dl profesor I. Manolescu este salutat la tribună cu aplauze călduroase. Dsa explică ceea ce petrecute în Balcani precum și situațiunea ce s'a creat României în urma acestor evenimente. Într'o formă aleasă dl Manolescu studiază situațiunea României în ajunul unei conferințe europene. Se vorbește de compensații și cine spune compensații, presupune că există daune. Cari sunt daunele ce au suferit și ce compensații avem a pretinde. Dsa arată politica guvernului din Viena față de România și de români. Nu putem uita că în Transilvania există un element românesc supus celor mai odioase persecuțiuni, nu putem uita că temnițele ungurești stau veșnic pline de români cari îndrănesc a ridică glasul protestării, nu putem uita legăturile ce avem cu Bucovina (apită în circumstanțele cunoscute, Bucovina unde stau urmele cele mai scumpe ale trecutului nostru și de care ne leagă cele mai frumoase amintiri.

Dr. G. Berea advocat face să reiasă politica Austriei cu privire la regimul Dunărei, precum și noua ofență ce încearcă să ne aducă cabinetul din Viena prin modificările propuse în reglementarea acestui fluviu pe teritoriul românesc. Dsa dă apoi citirea unei moțiuni pe care am publicat-o deja.

Dar sămânța, cât de bună, căzând pe pietros pământ,

Rourată de mii lacrimi, între suspinări crescută,
Va da numai file-amare, umbră și uitat mormânt,
Când o mână priitoare a ei creștere n'ajută.
Vre-un bine a face 'n patrie, este omul mult dator:

Așa faptă pe el nalță cătră vrednica sa treaptă,
Dar se-aseamănă acela c'un inger ocrotitor,
Care duce tinerimea pe a vieții cale dreaptă!

Vouă dar, mărețe inimi, ce spre-al tinerimii spor
Așezat-ați școale 'n țară, mulțămire se cuvine:
Dacă omului aice firea dă un născător,
Dela voi adevărata tinerimii viață vine!

Albina și trântorul.

(La începerea gazetei «Albina Românească» 1829).

Trântorul.

»Spune, spune, mic' Albina
Incotro mergi acum trează?
Când a soarelui lumină
Pe-acest câmp nu scânteiază?

Incă tremură pe foaie
In munți roua și pe râpe,

Nu te temi să ți-se moaie
Delicatele aripe?

Incă florile 'nmiite,
Stând in umbră tupilate,
Țin închise și 'nvălite
Bobocelele plecate.

De ce zbori ca o săgeată
Care aierul despică,
De-unde vii tu mânecată
Și 'ncotro, albino mică?

Lină-i viața mea și bună
Fără multă osteneală,
Cele care alți-adună
Prinz imi dau, chiverniseală“.

Așa trântorii urmară:
„Am trăit așa tot bine.
Nu căra la alții ceară:
Suge miere ca și mine.“

Albina.

Zice-Albina 'n răpegiune:
„Lucrul toate 'nvinge 'n lume.

De voiești, zburând ți-oiu spune
A mea sistemă și nume.

„Eu-s Albina Românească,
Al meu doru-i și-a mea lege:
Pe câmpia pământescă,
Din flori miere a culege.

Ale mele sorioare,
Când abia se luminează,
Dulce pângă de pe floare
O cărau de mult acasă;

Eu, de farmec amorțită,
Zăcuu timpuri multe-aice
Și abia mă simt trezită
In acest minut ferice!

Aleu! Inoru mult m'așteaptă
Multe câmpuri voui potrece:
Unde soarta te îndreaptă
Mergi și tu, că timpul trece.

Și mă lasă 'n a mea cale
S'adun ceară, dulce miere,
Că de-a' mele și de-a'tale
Zile, seamă ni vor cere.“

Col dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás és T-sa mester de monumente și pietre de simlir.

Fabricație proprie din marmură, granit, soșit, labrador etc., din pietre de marmură
Magazinul se află în Kolozsvár, Ferenc József-ut 25.
Căminul și magazinul central: **Kolozsvár, Dózsa-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Gygyeban, Déru și Bănyah.

Lupta pentru votul universal.

Şase adunări româneşti.

Votul plural osândit de un kossuthist.

Adunare la Ciacova şi la Uzdin.

Şase adunări de popor româneşti.

Măine, Duminecă, vor avea loc şase adunări de popor.

Iată unde:

La Hălmaşul-mare deputatul Dr. Nicolae Oncu va rosti darea sa de seamă. Aceasta va fi probabil adunarea cea mai însemnată prin faptul, că vor lua parte patru deputaţi naţionali, anume, afară de dl Oncu vor mai vorbi deputaţii Vasile Goldiş, Ştefan C. Pop şi Vasile Damian.

La Zorlenţul mare va rosti darea sa de seamă deputatul Dr. Ştefan Petrovici.

Se vor mai ţine adunări: în comuna Brusturi în Bihor unde vor merge cărturarii din Bihor în frunte cu dl Dr. Aurel Lazăr.

În Ciacova (comitatul Timişului) unde vor fi de faţă fruntaşii locali, advocaţi, mari proprietari etc.

În Uzdin (comitatul Torontalului, şi în Lăpuşul-unguresc.

Deşi numărul acesta este mai mic ca acel al adunărilor din Dumineca trecută, totuşi el dovedeşte că mişcarea pentru votul universal urmează înainte. Trebuie să arătăm lumii şi mai ales acelor ce deţin azi puterea şi sub mantia legii vor să săvârşească cea mai mare fărădelege împotriva noastră, că poporul nostru nu să împacă şi nu se va împacă nici odată cu soarta croită lui prin proiectul de lege al votului plural şi că este plin de cea mai înverşunată hotărâre de-a lupta până la istovirea celor din urmă puteri împotriva acestei nedreptăţi. Aunci şi numai atunci

ei se vor încredinţa că nu va fi linişte şi pace în ţara asta până nu vor încuviinţa drepturile şi libertatea naţională ce ni-se cuvin şi dacă nu ni-le vor da de bună voie şi din hotărârea lor, vor trebui să ni-le acorde de frica noastră.

Votul plural condamnat de un kossuthist.

Unul dintre vice-presidenţii partidului kossuthist, Hollo Lajos, a luat atitudine contra dreptului de vot plural, ceea ce a şi adus la cunoştinţa lui Kossuth, iar ziarul său publică planul cum crede el să se acorde dreptul de vot. Iată punctele din acest proiect:

I. Drept de vot să aibă fiecare cetăţean ungar care a împlinit vârsta de 24 ani, ştie să scrie şi să cetească, are locuinţă stabilă şi locuieşte într-o comună de cel puţin 2 ani.

II. Drept de vot să aibă fie-care cetăţean ungar, în vârstă de 24 ani, care şi dacă nu ştie carte însă din toate soiurile de dare plăteşte cel puţin 15 coroane dare directă de stat.

III. Drept de vot să aibă acei cetăţeni, cari fără considerare la locuinţă au împlinit 24 ani şi ştiu să scrie şi să cetească: 1, muncitorii şi alţi aplicaţi în serviciu, cari stau în acelaş loc cel puţin de 5 ani; 2, acei cari şed cu părinţii într-o locuinţă; 3, aceia cari au casă ori o mică proprietate; 4, aceia cari au atelier industrial ori prăvălie.

IV. În fine, drept de vot să aibă toţi cetăţenii ungari, cari împlinind vârsta de 20 ani, au terminat vre-o şcoală secundară civilă, comercială ori economică, ori au diplomă de farmacist, învăţător ori medic veterinar.

V. Să se considere că având locuinţă stabilă acelu, care are o cameră şi o bucătărie.

După acest plan al lui Holló ar fi în ţară 2.654.795 alegători dintre cari 58.4% ar fi unguri.

În sfârşit dl Holló spune că ar fi greşit ca rasa să-şi menţie supremaţia prin votul plural. »Ar fi o primejdie extraordinară, zice, dacă în faţa străinătăţii am fi prezentaţi astfel că domnia naţională ungurească nu s'ar putea menţine decât prin rafinament, prin apucături şi prin mijloace nedrepte. Să nu părăsim vechile tradiţii ungureşti. Strămoşii noştri au luptat pentru egalitatea de drepturi şi ea trebuie să fie

platoşa de care să se sfarme orice atac al vrăşmaşilor noştri.

Manifestul partidului naţional german.

Precum am anunţat partidul naţional german din sudul Ungariei a lansat astăzi un manifest către poporul german împotriva votului plural. În manifest să spune că partidul ţine la principiul votului universal, egal şi comunal, primit şi de M. Sa. Partidul protestează împotriva votului plural şi cere o reformă electorală, care să nu dea nici unul popor putere şi precădere asupra altui popor. Cere o împărţire dreaptă a cercurilor electorale înlăturând orice puncte de conflict între naţiuni, formându-se circumscripţii unitare sub raport naţional.

Manifestul e semnat de preşedintele partidului Dr. Ludwig Kremling şi secretarul Iohann Röser.

Adunare poporală în Uzdin.

Convocare. Alegătorii cercului Uzdin se convoacă prin aceasta la adunările poporale ce se vor ţinea Duminecă la 10^{1/2} ore înainte de amiază înaintea ospătării Sigmund (în caz de ploaie în ospătării din Satul-nou şi în Petruvaselo după amiază la 3 oare în piaţa comunei (în caz de ploaie în ospătării Iovanoviciei) cu următoarele programe: I. Deschiderea şi constituirea adunării. II. Chestia votului universal. III. Decizii. IV. Închiderea adunării. Petruvaselo şi Satul-nou în 22 Octombrie 1908. Pompiliu Barz, Cornel Vereş, Gheorghe V. Suciu, Livia Popescu, Stefan Negru, Simeon Jiveu, Adam Crăciun, Trifu Jiveu, Ioan Budzică, Lazar Staniţă. Oorciu Conopan, Iancu Mihu, Dr. Alexandru Birescu, Petre Stoica, Dr. Petru Penţia, Dr. Gheorghe Micloa, Stefan Popa, Damian Popescu, Traian Marcu, Cornel Mircea, Romul Popp, Ioan Batnojan, Camil Simu.

Adunare de popor în Ciacova.

Convocare. Alegătorii şi poporul cercului electoral al Ciacovei se convoacă la o adunare poporală, ce se va ţinea Duminecă în 1 Noembrie st. n. a. m. la orele 10 în comuna Ciacova (piaţa mare, sau dacă timpul ar fi nefavorabil în restaurantul Hungaria) cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea şi constituirea adunării. 2. Dezbateri asupra situaţiei politice cu privire la votul universal. 3. Propuneri. 4. Închiderea adunării.

Ciacova, la 22 Oct. 1908 st. n.

Gheorghe Breban, mare-proprietar şi director de bancă, Vincenţiu Pop, mare-proprietar şi avocat, Tima Aibu mare-proprietar, Ioan Pinciu protopop, Aurel Drăgan preot, Ioan Ionescu preot şi proprietar, Dr. Iuliu Coste avocat, Dr. Gheorghe David cand. de avocat, Constantin Dimineanu primar comunal şi proprietar, Dăniia Ce-

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.

V.

„Pică, — grăi Alina într-o zi de moină, — de geaba că pică“.

„De! — zisei eu strimtorat, — răsbeşte niţel pe ici pe colo“.

„Ba nu răsbeşte! — stărui cumnată-mea, — ci curge şiroaie. — Calicul naibii! — Ce-ar fi fost adecă pentru el să facă reparaturile la timp!“

„De ce calic!? — întâmpinai eu supărat. — Dacă e vorba, nu el are să facă reparaturile: asta eră treaba mea“.

„Ţi-a făgăduit, mă rog? — te-a purtat cu vorba? te-a amănat de azi pe mâine? — te-a ţinut cu minciuna? — răspunse ea. — Ţi-e uşor d-tale, că-ţi iei pălăria şi te duci, dar noi stăm acasă, punem ici un lighean, colo o covată şi dincolo o albie, ne târim pe jos, ca să ştergem şi mutăm paturile de ici până colo, ca să nu le pice bieţilor de copii în cap“.

Imi venia, în adevăr, să-mi iau, ca Spiru în asemenea împrejurări, pălăria şi să plec.

Greu lucru e să ai soacră în casă, dar eu mult mai greu să ai drept soacră, de care nu te poţi lipsi, o fată bătrână, totdeauna sfătoasă, simţitoare, răntăcioasă şi cicălitoare, care găseşte în toate eusur şi nu e nici odată mulţumită. Pe cumnată-mea în deosebi o mai înrăise şi gândul, că eră urlică, „slota mahalalei“, cum îi ziceau în timpul copilăriei, când se supărau, celelalte două surori ale ei şi copiii din vecini.

Nici că eră frumoasă, — cam înaltă ciolănoasă şi desşirată, cu bustul — cum se zice — scădură, cu faţa galbuie, cam galfădă şi colţurată, cu umerii obrăjilor ieşiţi şi cu făcioile late, cam mustăcioasă, cu vocea cam groasă, un fel de stăpitară de băieţi. Pe lângă toate acestea o mai chemă şi Veta. Femeieşti îi erau numai ochii cam mărunţi, care se mişcau însă săgetând ca cei de şopărlă. Ba eră ceva femeiesc şi în gura ei, ce-i drept, mare şi oarecum pornită pe ceartă, — dar dinţii din ea... o gură de rară curăţenie. Ceva cu totul deosebit îi erau însă ținuta şi mişcările mai ales când grăbiă ori când alergă cu paşi mari jucându-se cu copiii: eră par'că o leoaică ce se avântă şi, văzându-o prin întunec ori numai din dos, ai fi urmărit-o cu neastămpăr, ca să-i vezi şi faţa.

Eu, care o ştiam, umblam, decând trăiam subţ acelaşi acoperiş, în vârful degetelor prin casă, căci ea totdeauna trebuia să aibă dreptate.

Acum, din întâmplare, o şi avea.

Ieşind dar după ameză-zi dela birou, am dat pela Spiru, ca să-i spun, că pică şi să-i mai aduc aminte de ştiuta operaţiune, care trebuia să fie făcută cât mai curând, ca să putem începe lucrările îndată ce se va fi desprindăvăr.

„Se înţelege, că pică, — imi răspunse el. — Nici n'ar fi cu putinţă să nu pice. Aşa sunteţi voi: o amănaţi mereu de azi pe mâine până ce nu începe să pice, apoi vreţi să le faceţi toate în pripă şi fără socoteală. Tabla aceea încă sunt acum cinci-şase ani ar fi trebuit să fie vopsită şi n'ar pica, dac'ai mai fi vopsit-o de atunci odată“.

„Vorba e, — îl intrerupsei eu, — să facem odată operaţiunea, ca să putem începe lucrările.

»Ce operaţiune!?... — întîmpină el. — Pentru ca să începem lucrările n'avem nevoie de nici o operaţiune. Ştim noi, căţi bani ne trebuie? — Asta o vom şti numai după ce vom fi terminat şi operaţiunile, atunci o facem. — De ocamdată dau eu dela mine. — Dar, — urmă el, punându-se drept în faţa mea, — lucrul nu e atât de simplu cum Ţi-l închipuieşti tu, care nu te gândeşti la el, decât când începe să pice. — Unde o să stai, mă rog, cu cei cinci copii şi cu cele patru femei în timpul, când se fac reparaturile?«

Eu rămăsei zăpăcit. Întrebarea aceasta în adevăr nu mi-o pusesem.

»Avem să prefacem, înainte de toate, şopronul, să zidim sala, şase metri pe cinci, şi să dăm gata încăperea din curte, unde aveţi acum bucătăria, — apoi vă mutaţi acolo şi trecem la partea despre stradă a casei«.

»Dar asta o să mă coste prea mult, — întîmpinai eu cuprins de îngrijire.

»Mai mult nu decât trebuie, — întîmpină el. — »Am fost, precum şti, cu un arhitect, un prieten, căruia îi vin din când într'ajutor, când are nevoi urgente, ca să-mi facă socoteala. Am luat apoi informaţiuni în ceea ce priveşte preţurile materialului şi ale zilelor de lucru. Am venit după aceea cu un antreprenor, ca să-mi facă ofertă. — Domnule! — strigă el. — Cel puţin cinci-zeci la sută vrea să câştige. Nu se mulţumeşte cu 20, nici cu 30 la sută, când îi dau eu bani, cu 8 ori cu 10 la sută, ci vrea 50—60. — Facem lucrarea în regie, — urmă el cu hotărâre, — şi câştigăm noi cele 50—60 la sută.

Ai încă puţină răbdare: toate sunt puse la cale şi a mai rămas numai să găsec un om

regniul învățător și proprietar, Nicolae Uzon casar de bancă, Nica Diminescu proprietar, Ioan Surlașiu preot, Mihai Jivanca preot, Ioan Gruescu învățător, Nicolae Secoșan proprietar, Solomon Minda proprietar, Gheorghe Mustețiu proprietar, Gheorghe David proprietar, Petru Micu proprietar, Tiberiu Neda contabil, Marcu Micu proprietar, Gheorghe Voda proprietar, Ioan Fiațu proprietar, Nicolae Roșu proprietar, Gligor Jivan proprietar și alții.

Din România.

Conferințe școlare. Se va începe în curând ținerea conferințelor școlare în fiecare Duminecă. În acest scop, dnii Dr. H. Botescu, ajutor de primar și G. Simionescu, inspector pentru activitatea extra-școlară, au avut o înțelegere pentru organizarea conferințelor.

Artistice. Domnul ministru al lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută asupra tarifului pe C. F. R. membrilor Sindicatului artiștilor, cari vor veni în București pentru congresul ce se va ține în zilele de Luni, Marți și Miercuri 13 - 14 și 15 Octomvrie.

Plecaera artiștilor din provincie pentru București va fi în zilele de Duminică și Luni, toate stațiunile fiind deja avizate a reduce prețul călătoriei pe jumătate ori căruia artist care va prezenta cartea de recunoaștere a Sindicatului.

Artiștii se vor putea reintoarce tot cu prețul pe jumătate cel mult până Vine. i 17 Octomvrie c.

Congresul general al absolvenților școlile de agricultură se va deschide în ziua de 12 Oct. v. a. c. la orele 10 a. m. în sala Ateneului din București.

Toți cari se interesează de progresul agriculturii noastre, sunt rugați să asiste la deschidere și la discuțiile congresiștilor.

Ministerul industriei și comerțului a numit o comisiune, compusă din dnii C. Alimă ișteanu prof. Mrazec, Dragu, care să viziteze stațiunile balneare ale statului și să arate ministerului îmbunătățirile ce trebuie să li se aducă pentru anul viitor, astfel ca să se poată lucra chiar de pe acum la îmbunătățirile urgente.

În acest scop comisiunea a plecat la Govora, împreună cu dl V. Pușcariu, șeful serviciului minelor și stațiunilor balneare.

vrednic de încredere, care să conducă lucrările, căci tu și eu nu putem să stăm cu lucrătorii, ca să nu-și piardă timpul și să facă treaba cum se cade.

M'am întors ușurat acasă, — și par'că nu mai pica atât de rău ca mai înainte.

Peste vre-o zece zile a venit Spiru pe la noi, ca să vadă ulucile și să le facă socoteala. De geaba l'am pofit în casă, căci se temea de dulceață cu apă rece, de cafeluță și de fasoane și zicea, că e grăbit. — Strâmba însă mereu din nas și bufniă dia când în când.

»Ce ticăloșie! — izbucni în cele din urmă. — Cincizeci și opt de metri la stradă și nouăzeci și șase metri adâncime pentru o casă cu trei ferestri în stradă și patru în curte. — Te costă mai mult împrejmuirea și curățirea buruienilor decât întreaga casă.

»O să mai cârplim cum vom putea, — răspunsei eu, — iar cu buruienile ne-am deprins, încât nici nu ne-am simți par'că bine fără de elec.

În clipa aceasta Veta, în păpuți, în camisol, legată la cap cu un bareș, cu un șorț albastru peste o fustă scurtă, ieși din casă cu găleata, ca să verse la canal apa dela baia copilului.

Văzând pe Spiru, ea așeză găleata jos și se scutură pe mâini.

»Bună ziua, domnule Călin, — strigă ea. — O să ne mai ții mult cu pomana!?

Mie îmi năvăli tot sângele în obraz, și mă uitai speriat la Spiru.

El însă se duse foarte liniștit la ea, o salută și-i întinse mâna.

Dr. V. Lucaciu între alegători.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

Beiuș, 22 Oct. 1908.

Duminecă în 18 Oct. la amiază sosește deputatul la stațiunea Lunca.

Mai înainte din gara Beiuș l-au întâmpinat fruntașii partidului naționalist din Beiuș Dr. Ioan Ciordaș, Dr. G. Cosma și Dr. C. Popoviciu, însoțiți până la gară de un număr frumos de alegători, și public de ambe sexele. Între acești alegători am remarcat între alții pe domnii D. D. Alexa Ardelean, Gheorghiu Ardelean, Constantin Ignat, Ioan Chideoșan, Alexandru Zachariaș, etc.

Trenul pleacă cu deputatul și numiții fruntași, și sosește în gara Lunca la orele 12 pe o vreme frumoasă de toamnă.

Public mare, alegători numeroși în frunte cu conducătorii lor locali așteaptă sosirea trenului, și când să veste deputatul și soții de călătorie să aud aclamațiunile și urarele nesfârșite salutându-l cu frățoasă iubire de bunăvenire.

Autoritățile administrative cu mai multe patrulare de jandarmi încă sunt de față, și asistă la primirea frumoasă sub titlu, că sunt chemați a conzerva buna ordine.

Părintele din Cărpinet D. Gheorghe Bogdan pășește înainte, face semn de liniște alegătorilor, și rostește între aplauzele vii ale alegătorilor o cuvântare însuflețitoare, salutând pe iubitul deputat.

Calde și entuziaste aclamațiuni au urmat după vorbele părintelui Bogdan, rostite cu vervă oratorie și mult sentiment.

Părintele Lucaciu răspunde foarte emoționat, mulțumind cetățenilor alegători, că prin graiul distinșului lor fruntaș l-au primit cu atâta iubire.

Am plecat apoi cu toții în șir lung de cărațe și cei mai mulți pedestri în satul vecin Vașcău.

Poporul din această localitate, cu mic cu mare ne-au primit cu nespuse bucurie și însuflețire. La capătul comunei au ridicat arc triumfal cu inscripțiunea: „Bine ai venit“, și pe tot parcursul străzilor ne-au aclamat cu nesfârșite strigăte: Să trăiască Lucacia.

Sozind în comună deputatul și fruntașii au descălecat la casa ospitală a dlui director de bancă Nicolae Bogdan, care împreună cu amabila sa doamnă au primit cu afabilitate românească frumoasa suită împreună cu deputatul. Poporul s'adună din toate părțile, și este veneau de prin comunele învecinate, sub conducerea bravilor preoți și învățători, de prin comunele învecinate. Pe la 3 ore au fost adunată o mulțime mare de popor și alegători, cari așteptau cu nerăbdare cuvântarea părintelui depu-

»Îți dau, — zise ea, — numai degetul cel mic, că sunt udă pe mâini. Mână întreagă, — urmă zimbând cu răutate, — când vom vedea, că se încep lucrările.

»În dată ce gălesc pe cineva, care stă cu lucrătorii și nu-i lasă să piardă timpul, — îi răspunse el.

Ea se uită lung și aspru în fața lui.

»Îmi vine să bufnesc! — grăi dânsa. — Cineva, care nu-i lasă pe lucrători să-și piardă timpul!? Vă închipuiți d-voastre, bărbății, că numai d-voastre sunteți oameni. Dar eu îmi pierd vre-odată timpul!? — Lasă-i pe mine! Să-i am numai și să-i pot plăti, că grija mea de ei!

Spiru se uită nedumerit când la mine, când la fața ei mustecoasă.

»De! — zise. — Dacă crezi dta? — Ar fi și asta o idee. S'ar face o economie de vre-o zece lei pe zi: mult, foarte mult, căci eu o scot cu 4—5 lei pe zi.

Zece lei pe zi!? Ar fi făcut întreaga casă val vârtej, dacă eu, om cu cinci copii, n'ași fi lăsat-o să facă economia aceasta. — Ba mai eră și ambițiunea de a dovedi, că poate o femeie vrednică ori-și-ce.

»Lasă, — zicea dânsa, — că vă știu din gimnaziu ce prețuți. Ași fi intrat în pământ de rușine, dac'ași fi știut numai cât cei mai tanțoși dintre băleții, care se prezentau cu noi la examen.

Nu mă îndoiam nici eu, că, poate, dacă vrea, ba le plângeam lucrătorilor de milă. (Va urmă).

tat. Inteligența maghiară, direcțorii dela toate oficiile, neguțatori și industriași toți au alergat să-și cuprindă loc pentru ascultare, și toate damele s'au prezentat, confunde de acelaș dor. Administrația, și jandarmăria concentrată în mai multe stațiuni, firește, n'au putut să lipsească. În sfârșit pe la 3 și jumătate părintele Lucaciu însoțit de membri comitetului naționalist al cercului electoral vine în mijlocul poporului adunat în piață, și cuprinzându-și locul la masa pregătită, să proceda îndată la constituirea adunării populare.

Di Dr. Gavril Cosma ca delegatul comitetului central al partidului național, deschide adunarea poporală, și aclamat de președinte designează pe dl Nicolae Bogdan de secretar al adunării, și într'o cuvântare caldă își aduce aminte de greutățile mari ce ne apasă politicește și relevează primejdiile cele mari, ce ni-le pregătește contele Andrássy prin proiectul său de lege, în cauza reformei electorale.

Reamintește în fața adunării populare cu date istorice, că poporul român în toate timpurile de grea încercare cu încredere au recurs la gloriul tron al habsburgilor, cerând scutiță pentru drepturile sale naționale, și înfrânarea asupritorilor, în pornirile lor nechibzuite. O asemenea pornire este și proiectul contelei Andrássy, care nu numai e în contra pactului cu Coroana, ci la sine însuși este un atentat îngrozitor în contra drepturilor cetățenești într'un stat civilizat, ba e chiar în contra umanizmului și a pretenziunilor civilizațiunii moderne.

Așa stând lucrul, roagă adunarea generală ca din sinul ei să trimită o depeșă telegrafică la Maiestea Sa Monarhul nostru, în care, de-o parte, să se dea expresiune sentimentelor de credință neclintită și omagială supunere față de Maiestatea Sa și înalta casă domnitoare, de altă parte să se ceară ca bunul nostru monarh să împiedece săvârșirea atentatului pregătit în proiectul de lege al contelei Andrássy în contra intereselor noastre naționale, în contra drepturilor cetățenești, în contra păcii și liniștii cetățenilor.

Adunarea poporală cu însuflețire unanimă primește propunerea dlui președinte și trimite depeșă telegrafică la cabinetul Maiestății sale în în textul publicat în coloanșele prețuțului dz. ziar. După aceasta președintele adunării salută pe deputatul cercului de bunăvenire, și îl roagă să binevoiască a-și țineă cuvântarea de dare de seamă asupra activității sale și a partidului naționalist, în dietă.

Părintele deputat între aclamațiunile entuziaste ale adunării, își ține cuvântarea sa, care dorim să se publice textualmente, ca un discurs care formează oglinda fidelă a activității parlamentare, și lămurește situația politică a țării și în urmă cuprinde un program întreg de activitate în viitor față de proiectul lui Andrássy și budgetul lui Wekerle. Aici descriu numai punctele vorbirii deputatului nostru:

Salută pe alegători și espune pentru ce veni în cercul electoral. Revedere consfătuire, cunoașterea stării oamenilor, și ce dorințe juste sunt între împrejurările actuale în viața publică culturală și economică a poporului. Expune ce a lucrat d-sa și colegii d-sale în parlament. Anume, susținerea programului partidului național român, afirmând drepturile naționale ale poporului român cari sunt nesocotite de guvernarea actuală, cari nu respectează nici legea sancționată despre egală îndreptățire a naționalităților. Vorbește despre budgetul prezentat de premierul Wekerle, și arată că din sutele de milioane cheltuite în această țară națiunea română și fiii ei nu capătă decât sfărâmturi de milă ce cad de pe masa stăpânilor îmbuibați. Așa noi numai greutățile vieții publice le purtăm iar din beneficiile statului sistem eschișii. Cultura, industria economia noastră națională nu sunt sprijinite în contra prin colonizări și prin închiderea pășunilor poporul este pus în imposibilitate de-ași desvoltă viața națională pe terenul politic cultural și economic. Vorbește apoi despre proiectul lui Andrássy în cauza reformei electorale și în termeni aspri îl combate arătându-l ca un proiect atentat în contra drepturilor cetățenești și omenesți și îl prezintă ca pe un făt-monstru al oligarhiei maghiare și ca pe o ultimă zvârcolire a feudalizmului tiran și asupritor. Îl demaschiază ca pe un politician laș, care nu cutează să dele pe față tendințele sale retrograde feudalistice, ca espresiunea sentimentelor sale de domnire de clasă privilegiată și

tendențele aceste condamnabile le vârește în haina sovietismului maghiar și așa le prezintă ca un postulat al politicii statului național maghiar. Demascarea aceasta a contelui negru a slăbit adânc impresia în adunare și cu întreruperi șomotoase au osândit politica nefastă a lui Andrassy și Apponyi. În sfârșit face un apel călduros către adunare, și cere și pentru mai departe sprijinul și încrederea cetățenilor alegători din partidul nostru național, adunați la aceasta întrunire impunătoare. Apelează la simțul național și îi roagă pe alegători să rămână în strânsă solidaritate, ca așa cu puteri unite să ne putem lupta pentru drepturile scumpei noastre națiuni.

După aceasta la cuvântul președintelui adunării Dr. G. Cosma și în termeni hotărâți apreciază discursul de dare de seamă al deputatului și îi exprimă adânc simțita mulțumită pentru activitatea lui și a colegilor săi din partidul național, dezvoltată în parlament și mai ales în mulțime pentru osteneala ce și-au luat de a veni în mijlocul nostru și a ne lămurii asupra situației politice precum și pentru demarcarea liniei de conduită politică ce trebuie să urmăm în ca să putem înainta cauza națională spre scopul dorit. Roagă adunarea populară ca să primească proiectul de rezoluție în care se exprimă aderența alegătorilor către programul partidului național, și se aprobă ținuta și activitatea deputaților noștri naționaliști, din dieta țării.

Adunarea populară primește cu însuflețire și cu aprobări unanime proiectul de rezoluție prezentat de dl Dr. G. Cosma.

Alegătorii să resfiră formând grupuri și cete după comunele lor, comentând cu mult interes și mare însuflețire ideile politice ce le-au auzit de la deputatul și de la conducătorii lor.

Din tot decursul acestei adunări populare s'au putut releva cu cea mai mare satisfacție solidaritatea intimă și nețărlită ce există în faptă între deputat și alegătorii cercului și între conducătorii politici din acest cerc electoral.

După adunarea populară a urmat vizite pe la noiștri, precum și la *notabili maghiari* cari în număr aproape complet au asistat la adunarea populară. (Asta n'o prea înțelegem! Red.).

Sara cină comună în hotelul comunal unde s'au dezvoltat conversație animată între toastele frumoase, ocazionale.

În 19, 20 și 21 au urmat vizitele prin comunele fruntașe după programul prestatorit. În aceste comune fruntașe s'au adunat alegătorii de prin comunele învecinate, așa că putem zice că deputatul părintele Lucaciu a venit în contact cu toți alegătorii și cu tot poporul din cercul său electoral.

Adunându-se poporul prin comunele fruntașe deputatul le-au vorbit cu toată iubirea inimii românești arătându-le starea politică a țării și spunându-le cum și cât să luptă deputații naționaliști pentru îmbunătățirea sortii iubitelui nostru popor.

Pentru un neorientat.

Au apărut, nu de mult, în paginile acestui ziar un fel de răspuns la notițele despre seara de cunoștință a tinerimei române din Budapesta, — răspunsul d-lui Aurel Dobrescu, „medicinist, președinte al soc. P. Maior“. D-sa — vorbim în jargonul d-sale — „a comentat cu unele observări generale“ niște informații succinte, având pretenția de-a lămurii „opinia publică în multe privințe mistificată“, și face teorii, generalizări, în cadrul cărora vrea, pe semne, să-i încapă cele două coloane cari îl nemuresc. Redacția și-a preșisat punctul de vedere față de exhibițiile d-lui Dobrescu, și aceasta ar fi de ajuns, ca să nu mai pierdem vremea cu lucruri știute, dar un sentiment de datorie față de invitarea gazetei, ne îndeamnă să mai insistăm odată asupra acestui fapt. Cu atât mai vărtos, cu cât ne vom da silința să dumerim, prin câteva date statistice, pe toți desorientații, — făcând servicii chiar finalului autor al „răspunsului“.

Prin urmare, mai întâi, seara de cunoștință. Am fost amintit de „nelcrederea tinerimei în puterile ei proprii“. Dovezile: Cuvântarea președintelui din seara aceea, — cel mai competent, între studenții de azi, de a se pronunța asupra acestor chestii, în urma practicii din funcțiile ce a ocupat și a anilor petrecuți în mijlocul tinerimei, plus domoala lui fire indulgentă, care însă pripește în judecări necumpănite, răpita de avânturi de a îndrepta, de mâinii pentru ticăloșii, de clipe de desnădăjduire pentru lipsa de interes față de viața românească, — cuvântare limpede și elocventă: suntem nevoieși, că nu ne putem înțelege — în spiritul îndrumării celei adevărate — pentru a face faptele ce se așteaptă dela noi. Afară de „bine ați venit, fraților din anul întâi“, aceasta a fost *singura idee* care s'a desfășurat din vorbirea președintelui. A doua dovadă: răspunsul unui eminent „balic“, cu destulă îndrăzneală de a spune verde ce a găsit la studenții mai bătrâni: numai lucruri întristătoare. Al treilea vorbitor a admis și el constatările acestea, dar privind lucrurile cu mai mult optimism, le-a explicat prin firea aprigă a tineretelor și a ținut de rău mai mult lipsa de tact în luptele studenților, decât frecările chiar, din cari poate ieși ceva bun. Pe urmă a vorbit dl Dobrescu (nu comit indiscreție: s'a publicat singur că a vorbit, iar eu îi fac plăcerea de a i-o mai aminti odată). Ba a vorbit cum vorbesc, de obicei, candidații la președinție în astfel de ocazii: cu alure de îndrumător, cu Kant, cu imperativul categoric, cu Chamberlain etc. etc. Abia din așa numitul „răspuns“ aflăm că ni-s'a spus despre o direcție gălăgioasă, din fericiro imputată. Acum va „concede“ (românește: admite), și d-sa că îndărăptul acelor constatări generale din scurtele corespondențe (publicate în întregime, nu în rezumat), erau aceste fapte adevărate, — „motivele“ dlui Dobrescu.

Nu mai seara de cunoștință a fost în discuție, deci aș putea măntui. Dar te pomenești că-mi sare cineva în cale: Ho! ho! N'au avut dreptate vorbitorii. Sau, chiar dac'ar fi avut acu-i un an, doi, astăzi direcția gălăgioasă din sânul tinerimei e „imputată“. Prin urmare, câteva date mute.

În anul societar 1907/8 au fost înscriși la societatea „Petru Maior“ 104 de membri ordinari și 7 extraordinari, — vorbind numai de membrii ce se recrutează din studențime. Numărul acesta îmbucurător de mare — cu toate că erau și tineri neînscrisi — se datorește numai agitațiilor electorale. În anul acesta, la alegerea de președinte, s'a statorit majoritatea absolută la 19 voturi, (vai, dle Dobrescu, ce soartă îngrată!) Dela alegere până azi se vor mai fi înscris vre-o câțiva, dar puțin am trecut peste jumătatea numărului de acum un an. Și se vor mai înscrie, numai să știm cum să-i adunăm: de pildă să intervenim pe lângă factorii competenți, cari pot influența asupra bursierilor. Dar să urmez. În 1907/8 s'au ținut 3 ședințe extraordinare, 2 ordinare generale, 3 literare, 5 administrative și 3 mixte, — fără a face amintire de atâtea ședințe amănate, din lipsa de membri. Căci numărul participanților variază între 5 și 25, aproape fără excepție. Și s'au cetit sau rostit la ședințele acelea: 7 conferințe, 4 dări de seamă, o schiță originală, o recenzie, o traducere, — adică 14 (patrusprezece) puncte, plus două sau trei declamații. Biblioteca? Se împrumută între 30—70 cărți la lună, un număr absolut nemulțamitor, când te gândești că dintre peste 110 de studenți români cetește abia a 4 parte. Căci sunt unii cari iau mai multe cărți deodată, și deci procentele cetitorilor scad la 20—25, în medie. În sala de lectură, când sunt mai mulți, vreau să spun când afară e mai frig, întâlnești câte 15—20 de inși, altfel câte 4—7.

Acestea sunt datele, dle Dobrescu. Imi pare foarte bine când scrii că „suntem aici vre-o câțiva cu năzuința de a se (?) orienta“... Pe cum vezi, eu te ajut pe cât mă iartă vremea. Dar nu e frumos să faci pe luminătorul „opinie publice mistificate“, până când nu te dumeriești singur. Să scrii, înainte de a fi avut prilej să petreci vreme mai îndelungată între studenții români mulți, răspunsuri fără temeiu în afirmările ce eu-

prind, și pe lângă alte păcate într'o limbă în care stilul, topica, aproape fiecare cuvânt e o osândă a celui ce a supt lapte românesc. Unde-ai învățat româno-săseasca asta, pe care o și scrii, pe lângă că o vorbești?

Am isprăvit. Am „eshauriat chestia dela ordinea zilei“. Aluziile pe cari le mai face d-l Dobrescu — e drept: fără spirit și fără rutină, — sunt menite să-i deschidă ușa pentru a intra în căsuța clasificării ce și-a făcut-o, cu un gest atât de marinimos. — Să-i fie de bine, — și să trăiască dreptatea! Din istețimea dlui Dobrescu

Unul dintre anonimi.

Criza orientală.

România față de noua constelațiune politică.

„Grazer Tagespost“, un organ semioficios al guvernului austriac, aduce știrea, că unul dintre cei mai marcanți fruntași ai partidului liberal din România ar fi făcut următoarea declarațiune: „Situațiunea ni-se pare foarte serioasă și plină de primejdii. Confuziunea e atât de mare, încât nici una dintre marile puteri nu știe preciz, ce poziție să ia în noua situațiune. România însă și-a fixat deja limpede calea, pe care va urmă. Părerea noastră este, că în Balcani încă nimic nu s'a schimbat. Bosnia și Herțegovina nu numai de azi aparțin la Austro-Ungaria. În Rumeția-Ostică, precum și în Creta, suveranitatea sultanului asemenea a fost numai o ficțiune. Independența Bulgariei există de mult, proclamarea ei nu ne-a putut jigni pe noi de loc, cari ni-am vărsat sângele pentru liberarea Bulgariei. România deci numai atunci va interveni dacă s'ar întâmpla alte schimbări față de starea reală a lucrurilor. Atunci însă ea va proceda cu demnitate. O politică de fanfaronadă România nu va face niciodată.“

Anglia intervine din nou.

Ziarul „Ikdam“ află că ambasadorul englez a declarat ieri categoric marelui vizir că un acord direct între Poartă și Bulgaria nu poate fi admis. Ziarul „Sabah“ află că Poarta a primit știrea că, cu toate declarațiunile pacifice, Bulgaria continuă pregătirile sale de războiu.

Budgetul Serbiei.

Ministrul finanțelor a depus budgetul Serbiei pe biroul Scupcinei. Acest budget pentru 1909 se urcă la 93 milioane de dinari.

Primul ministru a declarat că guvernul a deliberat asupra chestiunii de a se ști dacă ar fi oportun ca militarii condamnați să fie reintegrați. Totuși, a spus primul ministru nu se poate hotărî în acest moment un termen fix pentru soluțiunea acestei chestiuni.

Ribarac, șeful naționaliștilor a declarat că partidul său are încredere în guvern, dar, dacă iertarea militarilor nu se hotărăște, el va aduce din nou această chestiune la ordinea zilei.

Scupcina a adoptat apoi în a doua cetire și în mod unanim proiectul de credit de 16 milioane pentru armată.

Acordul turco-bulgar.

Delegații tinerilor turci au subscris la Sofia procesul verbal al acordului turco-bulgar. Tinerii turci cred că este absolut necesară convocarea unei conferințe internaționale. Intrucât privește bunele relații între Turcia și Bulgaria, ei sunt de părere că acestea se va stabili și fără concursul acelei conferințe.

Anglia și proclamarea independenței Bulgariei.

Insuflețirea Angliei pentru Turcia a scăzut mult. În schimb în cercurile politice de aici se manifestă tot mai multă simpatie față de bulgari. Pa-

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIATA

care face să înce- **durere de cap, de dinți**, provenite din răceală, ca d. e. teze imediat orice, junghieri în coaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari

— sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile lumii

triotismul acestora a plăcut mult cercurilor politice de aici. »Times« își exprimă satisfacția că Bulgaria nu vrea să trateze chestia liniei de fier orientale cu Turcia, ci cu societatea care construiește această linie. Ziarul englez crede, că în chipul acesta posibilitatea unui războiu între Bulgaria și Turcia este exclusă.

Conferința problematică.

Constantinopole. Ambele consilii ale patriarhatului au hotărât ca patriarhia trebuie să protesteze pe lângă marele vizir din cauza procedurii ilegale întrebuintat contra grecilor cu ocaziunea alegerilor.

După consiliul de miniștrii de astăzi, ambasadorul Angliei a venit la Poartă și a conferit cu marele vizir.

Se afirmă că consiliul de miniștrii nu a luat o hotărâre definitivă cu privire la răspunsul ce-l va da Porței în chestiunea proiectului de program al conferinței proiectate. Discuțiunea punctului de vedere al Porței nu a fost terminat.

Un ministru a declarat că ținerea conferinței este îndoielnică deoarece Austro-Ungaria nu vrea să participe la conferință decât după ce s'a înțeles prealabil cu Poarta.

Se desminte știrea după care principele Nicolae al Muntenegrului ar fi trimis o scrisoare țarului Rusiei cerându-i drept compensare sandjaful Novibazar.

Lupta în comitate.

»Obstrucția românească în comitatul Albei-de-jos«.

Ziarele ungurești vestesc că în congregația comitatului Albei-de-jos ținută alaltăieri românii au făcut o adevărată obstrucție. Românii sub conducerea deputatului național Dr. Iuliu Maniu au rostit lungi discursuri veștejind sistemul actual de a-suprire și maghiarizare. Ei s'au plâns mai ales pentru oprirea mai multor adunări de popor ce erau să se ție în comitat.

Membrii unguri ai congregației au trebuit să asculte furioși tot potopul de cuvântări rostite în urgisita limbă românească. Când desbaterea s'a isprăvit și lucrul a ajuns la vot, »patrioții« fiind singura lor tărie votul au ales un nou protofisc și alți funcționari pe placul lor.

Adunarea partidelor unite din Bucovina.

Românii din Bucovina au organizat la Cernăuți o adunare impozantă, fiind reprezentate toate satele românești, dela Poiana Stampi până la Bolan, Suceava și până în creierii munților rusești. Vor fi fost — scrie »Românul« — peste 2000 de oameni; profesori de universitate, preoți, învățători, judecători, funcționari, țărani, — scurt: la-mura românilor din Bucovina. Adunarea a fost o superbă manifestare de solidaritate națională, căci a întrunit toate partidele, cari au fuzionat acum într'un singur partid, partidul național creștin-social. S'au rostit o seamă de discursuri entusiaste menite să cimenteze solidaritatea între frați. Președinte al noului partid s'a proclamat unanim dl Dr. Iancu cav. de Flondor. Pentru dirigența partidului s'au ales dnii: Dr. T. Tarnavski, Dr. N. Blându, Dorimedont Popovici, G. Tofan, Claudiu Stefanelli, Mihai Chisanovici, Dr. Cornel Homluca, Gheorghe Cuclurean gospodar. Cludei, Zaharie Percec, Nistor Andronicescu (Fundul Moldovei), Gheorghe Sârbu, Constantin Morariu, Atanasie Gherman.

Adunarea a votat moștina dela vale:

»Adunarea națională a românilor bucovineni aprobă pacea încheiată între partidele politice române și dorește ca noului partid unitar național creștin-social să se alătore tot românul din această țară«.

S'a trimis o telegramă omagială M. Sale la Budapesta, una de aderență primarului Vienei dlui Carol Lueger, pe care o reproducem:

»Românii din Bucovina, întruniți la Cernăuți în o adunare de peste 2000 au hotărât cu mare însefletire împreunarea ambelor partide române din țară într'un singur partid național creștin-social sub conducerea Doctorului cav. de Flondor.

»Cu aceasta ocazie adunarea românilor de astăzi Vă transmite Domniei Voastre, ca unui venerat antiluptător al ideii creștine sociale și unui scump prieten al poporului român cele mai devotate salutări asociate de sincera dorință, ca bunul Dumnezeu să Vă susție încă mulți și fericiți ani în deplină vigoare și sănătate.

Adunarea s'a ridicat apoi, Intonându-se de toți cel prezenți un detunător »Deșteaptă-te Române«.

NOUTĂȚI.

ARAD, 24 Octomvrie n. 1908.

— **Alegerea la comitat.** Eri s'a făcut alegere pentru un membru în congregația comitatului în cercul românesc Otlaca. Ales a fost dl Dr. Sever Ispravnic, avocat în Arad, ceace servă spre lauda alegătorilor și fruntașilor d'acolo.

Nu putem să zicem aceleași cuvinte despre preoții din cercurile Boroșineu și Taut, unde s'au ales doi unguri: Hantho,, avocat în Arad și solgăbirăul Hunyăr... Ce-i indolența asta?!

— **Știri personale.** Dl I. I. Brătianu, ministru de interne al României, se va reîntoarce în țară Luni, când reluându-și conducerea departamentului va înceta interimatul cu care fusese însărcinat dl Emil Costinescu, ministru de finanțe.

— **Generalul Arendt, comandantul regimentului inf. 33 din Arad, s'a pensionat după ce a servit în armată cu bravură și cinste 41 ani. Plecarea lui din fruntea regimentului este regretată de toți, căci a fost un șef bun, drept și mai presus de toate un cavaler în toată accepțiunea cuvântului.**

El a întreținut bune relațiuni nu numai cu oficerii, ci și cu societatea civilă aradană, fiind pretutindeni stimat și simpatizat.

— **Un nou organ militar-politic.** Se știe, că în Viena apăruse până acum un ziar »Gross-Oesterreich«, care reprezentă interesele ideii centraliste. Acum acest ziar și-a curmat apariția și s'a contopit cu ziarul militar »Danzer's Armee Zeitung«, care astfel devine un organ militar-politic, întocmai cum apare un astfel de ziar și în Berlin sub titlul Militar-politische Korrespondenz. Redacția noului ziar anunță, că noul organ va fi scris astfel, încât va interesa deopotrivă atât pe militari, cât și pe adevărații patrioți iubitori ai Marii-Austrii. Redacțiunea e în Viena (Wien) XVIII/2. Gersthof.

— **Necrolog.** Subt impresiunea celei mai dânci dureri anunțăm, trecerea din viață a adorabilei noastre soții, mamă, fică și soră *Minerva Dr. Boțoc n. Ceonța*, care azi la 2 ore dimineața, în al 24-lea an al vieții și în preajma primei aniversări a fericitei sale căsătorii s'a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în curând urmând bunului ei tată Teodor Ceonța, fost profesor preparandial și adorabilei sale surori Felicia.

Inmormântarea va avea loc Luni la orele 10 a. m. după ritul bisericei ort. române, din locuința aflătoare în strada Mikeș Kelemen Nr. 23 în grădina familiară din cimiterul mare. Fie-i memoria binecuvântată! — Arad, la 11/24 Octomvrie 1908. — Dr. Alexiu Boțoc, soț; Emil, fiu; Văd. Riza Ceonța n. Bogșan, mamă; Emil Ceonța ieromonah, frate.

Trimitem întristatei familii condolențele noastre.

— **La »Societatea pentru fond de teatru român«** s'au mai înscris în zilele din urmă plătind totodată și întregile taxe de câte 200 c., respective 100 coroane: ca membrii fondatori: Dnul Demetriu Bălenescu proprietar Biserica-abb și dnul Dr. Petru Mladin medic Prebul; iar ca membrii pe viață: D-na Eugenia Dr. Vecerde n. Popescu, doamna Mărioara N. Mircea n. Popescu, dnul Diamand de Steriu proprietar Brașov, dnul Dr. Ioan Vescan avocat, Teaca și dl Ioan Buzea cassarul institutului »Economia« la Cohaim.

— **Adunarea generală a universității săsești** a fost convocată la Sibiu pe ziua de 14 Nov. n.

— **Sfințire de biserică** a fost în 18 Oct. n. în Ernea săsească. A fost săvârșită de P. C. Sa protosincelul Dr. Miron E. Cristea.

— **Ninsoare și viscol.** Din Târgoviște se vestește: De Marți dimineață a început a ninge în județul nostru. Zăpada a continuat a cerna în tot cursul acelei zile, așezându-se într'un strat gros de 4—5 cm. Vântul care a însoțit ninsoarea a contribuit și mai mult la scăderea temperaturii, dându-ne astfel impresia că suntem în plină iarnă.

Dar zăpada și viscolul au făcut și victime omenești. Ciobanii Nicolae Mogoș și Marin Tătoiu, ambii de fel din com. Cociști, au fost apucați de viscol, pe când se înapoiau din munți cu niște oi pe cari le duceau în Teleorman și trântiți la pământ prin dreptul comunei Terdanu din județul nostru. A doua zi dimineața cei doi ciobani au fost găsiți în nesimțire de cătră trecători. Unul dintre ei, Nicolae Mogoș, în urma îngrijirilor date, a scăpat cu viață, celalalt însă murise.

Astfel ne-a fost dat să înregistrăm victime omenești ale viscolului la începutul lunii Octomvrie.

— **Intâmpinare.** Suntem solicitați să publicăm următoarele: *Domnule Redactor!* Subt titlul de »Ghedeoni noi« ați publicat după »Tara Noastră« o notiță, în care se zice: a) Opinia publică și toată presa română ar fi cerut cu insistență dela toți românii de bine, să nu mai primească locuri în direcția »Transilvaniei« — și noi, Ghedeonii, cu toate aceste am primit; b) Prima acțiune a noastră, a Ghedeonilor, aleși la adunarea generală din 11 Octomvrie a. c., ar fi fost aceea, că la 9 Octomvrie a. c. am fi destituit pe funcționarul român I. Simu, dela agatura din Arad. Răspundem: *ad a.*) Opinia publică și presa română au aprobat stăruințele membrilor români întru apărarea parității naționale și a marilor interese românești, ce le avem la acest institut. Ba, opinia publică și presa română au mers chiar mai departe și a agitat pentru ideea, la tot cazul salutară, a înființării unui asemenea institut pur românesc. Dar n'am aflat om cu firea întregă, care să agite pentru părăsirea intereselor deja existente, ce le avem la »Transilvania«, căci aceasta ar fi o adevărată sinucidere.

Și drept aceea: Egoismul nostru, de a primi onorifica încredere, ce ni-s'a dat, n'a fost nici mai »egoistic« nici de alt soim, decum este egoismul tuturor acelor, cărora încrederea publică le dă loc în direcția faturilor instituite de bani. Suntem noi înșine cu avutul nostru angajați și angajați sunt zeci de mii de români (50% din totalul asiguraților) cu interesele lor. A parții aceste interese și drepturile contractate este o prostie pe care nici asigurații, nici opinia publică n'a cerut-o.

ad b) Prima noastră acțiune n'a fost și n'a putut fi destituirea »funcționarului« Simu, eșeptuind, cum însuși zice la 9 Octomvrie a. c. — și a-nume din simpla cauză, pentru că noi la acest dat nu eram încă membrii ai direcțiunei. Dincontră prima noastră acțiune a fost o circulară, adresată tuturor interenților institutului, pe care cu plăcere o supunem apretierii marelui public românesc și în care accentuăm cu dinadinsu, că institutul își va continua activitatea sa umanitară pe calea solidă și cinstită, pe care a mers dela început. Va ținea cu tărie la tradițiile sale, atât în ce privește paritatea în direcțiune, cât și probata-i soliditate față de interesele membrilor săi români în special.

Credem, că nu e bine să scormonim acum; întru cât instituțiunile românești ar fi sprijinite

timpul din urmă „institutul, pe care ne-am dat a-l privi ca românesc“; — pentru că o stare comparație între acest sprijin și între cel dat în mod constant din partea marilor instituțiuni săsești ar putea eși prea de tot în defavorul nostru. Dar este o curată infamie, a scorni despre un institut ca „Transsylvania“, care totdeauna și între toate împrejurările a satisfăcut obligamentelor sale, că „se clătina“, — pentru că în acest caz noi înșine periclităm interesele alor 50, ori chiar 75% de români angajați aci. Cine altcum vede lucrurile, să-i fie de bine; — boicotul, cu care ne amenință, pe noi ne lasă cu totul reci.

Rogându-vă pentru publicarea acestor lămuriri, Vă asigurăm de înalta stimă, ce Vă păstrăm. Sibiu, 23 Octomvrie 1908. Iuliu Bărdosy, N. Maneagușiu.

— **Popor brav.** Primum dela Seghedin știrea că o bătrână văduvă din Rosenberg slovacă entusiastă, drept semn al admirației ce are pentru părintele Hlinka, naționalistul distins, i-a testat prin acte făcute după toate formele suma de 12.000 coroane. Admirabil popor!

— **Serate de ale meseriașilor noștri.** Joi, în 24 Sept. n. c., „Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu“ și-a ținut a 9-a ședință literară. Președintele Tordășianu, raportându-se la evenimentele mai de samă dela ultima ședință încoace, ne relatează despre pierderea îndurată de clasa meseriașilor noștri prin moartea veteranului tipograf N. Simtion. Acest vrednic meseriaș s'a numărat între cei 30 stegari, cu cari protopărintele reuniunilor noastre de meseriași, mult regretatul Nicolae Cristea temei a pus la 1867 reuniunii noastre. Timp de 41 ani N. Simtion nu s'a despărțit de acest focular al meseriașilor. Trei ani a fost casar, 27 ani a fost vrednic vice-preșident, iar de 11 ani încoace a purtat cu cinste numele de primul membru onorar al ei. Pe Simtion îl găsim și în timpul care pentru alții ar fi fost de odihnă binemeritată, în timpul cât a fost membru onorar la toate întreprinderile noastre, parte inițind, parte animând pe meseriași, parte conluerând cu ei la cauzele bune ale reuniunii. Ca muncitor în breasla sa, el a fost model pentru tineretul nostru și o mândrie a patronului său, tipograful I. Drotleff, pe care l-a servit în calitate de mașinist-tipograf, dela 1860 până la moarte. Pentru serviciul credincios și neîntrerupt, Simtion nu odată a fost distins între colegii săi, aproape toți de naționalitate străină, cu prețioase daruri, și premiat a fost și din partea guvernului țării. Ca român, răposatul a luat parte activă la toate întreprinderile noastre și fiind și un evlavios creștin și fiu credincios al bisericii. Vredniciile răposatului au fost apreciate în mod demn de distinsul nostru membru ajutător, protopresbiterul Dr. I. Stroia, în discursul rostit la înmormântarea lui și cu deosebire în panegiricul ținut de zelosul nostru vice-preșid., dl G. Poponea la mormântul lui. Reuniunea și-a împlinit și ea în mod demn datoria față de memoria celui mai fidel părinte al său.

dl Tordășianu ne mai aduce la cunoștință, că învățacelul lăcătuș, dl Ioachim Sociu, cel care, deși cu atestat de maturitate, s'a înrolat în șirul învățăcelilor meseriași, după un an de învățatură, a fost eliberat calfă și și va continua câștigarea cunoștințelor la școala superioară industrială din Viena. Ii dorește spor, îi mulțumește pentru bunăvoința ce a avut-o, intrând cu calificarea sa superioară între meseriași și dând astfel exemplu părinților pentru a-și da copii și cu pregătire ca a dsale la meserii. Din parte-i dl Tordășianu îi dăruiește un ciocan și o păreche de clește cu dorința, ca acestea să-i fie de aducere aminte de zilele petrecute între noi și de serviciile aduse cauzei meseriașilor și reuniunii.

De încheiere dl Tordășian bineventând cele 155 persoane prezente, dă cuvântul notarului St. Duca, care ne înfățișează lucrările administrative ale reuniunii din luna Septemvrie, iar după d-sa un cor improvizat, sub conducerea harnicului I. Stanciu a intonat o frumoasă cântare.

— **Bursler nou.** Comitetul societății pentru crearea unui fond de teatru român a acordat în ședința ținută zilele trecute un ajutor de 1000 coroane domnului Nicolae Brătianu, conservato-

rist, pentruca să-și completeze studiile la conservatorul de muzică din Viena.

— **Anticamera gloriei.** Subt acest titlu „Il mondo artistico“ din Milan evocă originea modestă ale literaților francezi și spune ce anume ocupațiuni au fost siliți să aibă în prima parte a tinereții lor. Alexandru Damas tatăl a început prin a fi scriitor pe lângă un notar și apoi secretarul ducelui d'Orleans. Eugène Scriba celebrul comedigraf a fost în tinerețe copist în biroul unui avocat. Masson a fost întâiu băiat în prăvălie apoi prepus al unui editor. Clairville a fost timp de 10 ani actor și un fel de director de scenă într'un biet teatru situat în apropierea grădinei Luxemburg. Sardou a început prin a fi student în medicină, profesor de istorie, de filozofie, de matematică pentru a ajunge dramaturg. Bazziere e un fost arhivar al ministerului de război. Sarcey profesor. Volf întâi copist și apoi desenator. Sainte Beuve a studiat medicina pentru a deveni scriitor. Leroy vânzător într'o librărie. Dennery a fost la început scriitor la un notar apoi desenator și în fine autor a mai bine de 200 opere literare.

— **O pățanie a lui Carnegie.** Miliardarul Carnegie se află odată în tren, în clasa a II-a într'un vagon de nefumători. Se urcă un ins cu pipa cât lumea și fără a se sinchisi, o umple cu tutun și-i dă foc. Carnegie îi arată că e vagon pentru nefumători. Insul se roagă să-l lase s'o fumeze numai pe asta. O fumează aruncând fum ca o locomotivă. Cum o dă gata, iar o tixește și scoate chibrituri să-i dea foc.

Carnegie îl roagă să nu fumeze și-i dă și carta de vizită. Omul nici nu se uită pe ea, o băgă în buzunar și fumează merou. La stația vecină se mută însă în alt vagon. Carnegie se plânge la conductor. Peste un timp conductorul se întoarce foarte spărios și-i șoptește plin de taină:

— „I-am spus, dle. Dar lasă-l ciorilor. E miliardarul Andrew Carnegie. Uită-te carta de vizită ce mi-a dat. Cu ăla să stai să te judeci“.

Carnegie n'a mai zis nimic.

— **Alergări de aeroplane.** Se anunță din Paris că comitetul societății „Aeroclub francez“ a hotărât să organizeze pentru toamna anului viitor 1909 o alergare cu aeroplane. Premiul întâi va fi de 10.000 de lei. Alergarea se va face în regiunea de ș z din Champagne sau din Beauce, în apropiere de capitală.

— **Congresul umanității.** La 27 Octomvrie stil nou se va deschide la Paris congresul umanității sub prezidenția baronului Thomas de Saint-Georges d'Armstrong care va rosi discursul de deschidere.

Programul acestui congres atinge subiecte de tot felul. Se va vorbi de: unirea muncii și a capitalului, precum și de mișcarea pacifistă universală (două chestiuni o soluție se așteaptă cam de mult): de femeia musulmană; de rolul instrucției și de criza în educație. Se va discuta de asemenea legea Roussel și răspundabilitatea doicelor. Se vor ceti de asemenea și câteva lucrări asupra „iubirii de umanitate“ asupra „iubirii universale“ asupra „bunătății“ etc.

x **În parfumerie** domină sezonul actual parfumeriile dulci. Cele mai distinse sunt: Sirene și divinia Rielhauser, Ausonia, Rulidia, Ceur d'Amour, Rogger, Gallet, Buvardia și Ideal Houligout, Florancy Azurea Pirez. Dintre parfumeriile mai vechi e parfumul de violette care cucerește merou. Are mare depozit Dubiniévicz Oszkár drogherie și parfumerie Cluj. Deák Ferencz uteza, pe care îl recomandăm în atențiunea on. public.

x **Leac sigur împotriva** boalei de porci, prețului unui pachet de încercare 36 de fil.

Fără căldură se poate face în timp de 5 minute romul cel mai bun materia pentru r l. 32 de fil pentru un litru de cognac 40 de fil., un litru de rachieu 20 de fil. La fiecare flacon se alătură și modul de întrebuințare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun leac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță fața de pistriu în timp de trei zile și o face albă și catifelată.

Vapseaua de păr Neril. După o întrebuințare imprumută părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, brunetă sau neagră.

Dulapuri pentru farmacia de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Toate de vânzare la **Fekete Mihály**, drogherie, Târgu-Murășului (Marosvásárhely, Széchenyi-tér).

— **Dacă o femeie** va spăla cu săpunul Schicht purtând marca cerbului și dacă alta va spăla cu săpun ordinar, vârtos și greu disolubil, atunci cea dintâi, care va întrebuința săpunul Schicht va isprăvi mai de grabă. După un an va isprăvi cealaltă mai curând, dar cu rufe, căci numai săpunul Schicht lesne disolubil cruță rufe și păstrează culorile.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 23 Octomvrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grân pe Oct. 1908 (100 klg.)	23 90 — 23 92
Săcară pe Oct.	19 80 — 19 82
Cucuruz pe Maiu	15 10 — 15 12
Ovăs pe Oct.	17 08 — 17 10

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Crau nou	
De Tisa — — — —	23 K. 45 — 24 K. 95 fil.
Din comitatul Albel —	23 > 25 — 24 > 50 >
De Pesta — — — —	23 > 25 — 24 > 50 >
Bănățenesc — — — —	23 > 35 — 24 > 95 >
De Bacica — — — —	23 > 35 — 24 > 80 >
Săcară — — — —	19 > 60 — 19 > 75 >
Orzul de nutreț, cvallit. I.	15 > 85 — 16 > — >
> de cvallitatea II.	15 > 50 — 15 > 75 >
Ovăs de > I.	16 > 75 — 16 > 05 >
> > II.	16 > 35 — 16 > 65 >
Cucuruz vechi — —	17 > 70 — 18 > — >

Poșta Redacției.

Amic, Moniom. Că sunt abonați cu sila pădurii și autoritățile, asta nu înseamnă că nu capătă și dela guvern. Într'un buzunar mare, încape cât de mult. Salutări!

Redactor responsabil **Constantin Savu.**
Editor proprietar **George Nichin.**

Răceala și tusea

Indărătnică se vindecă iute cu Emulsiunea SCOTT.

Emulsiunea lui Scott

e plăcută la gust, încât o iau cu plăcere și cei ce nu pot suferi oleiul de pește ordinar al

Emulsiunei Scott.

Afară de aceea e și nutritoare și prin urmare cu mai mare influință asupra sănătății. 6

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fil.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei a se lua seamă la marca metodelui SCOTT — care este pescarul.

Unul sau doi lăcătuși

de mobile de fer, harnici, lucrători independenți, găsesc aplicare stabilă cu leafă bună la **Urmașul lui Bernhardt Rezső**, lăcătușerie, fabrică de mobile de fer și bănci de școală, Brașov (Brassó), Fekete-u. 33. Să se adreseze direct la fabrică.

Un candidat de avocat

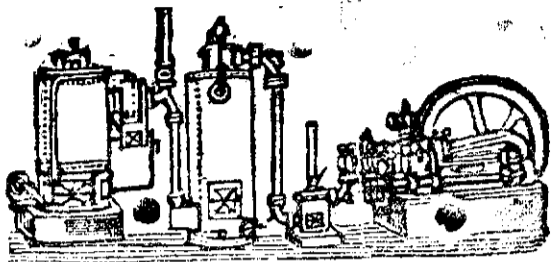
— român cu praxă bună, —

afără aplicare momentană în cancelaria subscrisului, pe lângă condiții favorabile.

Sibiu, la 21 Oct. 1908.

Dr. Mátyás Lázár,
advocat.

Garanția cea mai largă! Condiții ușoare de plată!

FABRICA DE MOTOARE DIN DREZDA

una din cele mai mari și mai vechi
fabrică de motoare
furnizează motoare și locomobile
cu gaz, cu benzină, cu păcură și acetilenă
toate perfecte, trainice, funcționând în
mod precis sigur și ieftin.

Reprezentanța generală și depozitul se află la

Gellért Ignác és Társa
BUDAPEST, Teréz-körfut 41.

Telefon Nr. 12-91.

Telefon Nr. 12-9

Un contabil

absolvent de școlile comerciale cu praxă de 10 ani pe terenul financiar, capabil de bilanț prin aceasta își oferă serviciile la vr'un institut de credit român ca contabil sau subcontabil. Adresa la Administrația ziarului »Tribuna«.

AVIZ!

Am onoare a aviza on. public atât din provincă, cât și din loc, că primesc tot felul de lucrări în branșa mea

în atelierul meu de pantoferie,

care deși există abia de un an a câștigat multe recunoștințe și e asortat cu tot felul de ghete fason nou de Paris și englezești, executate cât de fin. Tot asemenea lucrez ghete pentru picioare bolnave, specialități în ghete de chelneri și tot felul de reparaturi cu prețuri moderate cât se poate de prompt.

Mare deposit în creme de ghete și tocure de gumă veritabile englezești.

Solicită sprigul on. public

ZIMMERMANN JÁNOS

atelier de ghete

Arad, Str. Deák-Ferencz Nr. 10.

30.000 coroane garanție pentru curățenie.

In bucătărie și 'n casă

se curăță totul ce poate fi spălat și curățat cu
săpunul Hirsch a lui Schicht.

Acesta e rezultatul unui studiu conștient și profund, de zece ani. Posede o putere extraordinară curățătoare, e curat și liber de orice substanțe stricătioase. Fără grije se poate folosi pentru scopul de a curăța orice și se poate folosi și la lucruri unde celalalt săpun nu e bun sau dă mare grije folosirea lui.

Piane și harmonice.

In salonul de piane

F. A. Kauffmann

Sibiu, Gr. Ring 14

se țin piane numai dela firmele cele mai renumite

„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.

F. Robert Reinhold, Viena Belehrad, Viena.—

„Lanberger și Gloss“, Viena. Kotykiewicz, Viena.

A. Petrof, Königsgrätz-Viena. Estey-Organ, Londra.

Reparaturi speciale solide și garantate.

Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.

va pune în funcțiune uzinele sale în ziua de 21 Oct. 1908.

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi șlefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călitate, oglinzi de Veneția. Lustruiri — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

CREMA VENUS

e cea mai bună și absolut inofensivă pentru îngrijirea mânilor și a feței.

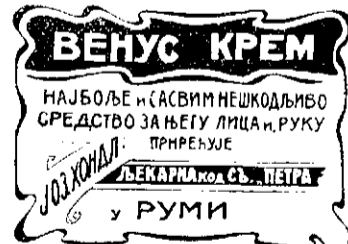

O prepară:

Hondl János

farmacist la Szent Péter

RUMA.

E un mijloc probat în decurs de mulți ani, care curăță pielea și înfrumusează fața, în scurtă vreme face să dispară orice boală de piele: ca *petele de ficat, piștrui și roșata nasului, paliditatea și asprimea pielii, coș și alte necurătenii ale pielii*, apără pielea de *pârleală* și de *vânt*, dacă damele mai în etate folosesc CREMA „VENUS“ și SĂPUNUL „VENUS“ îi redă frăgezimea și tinereța, nefiind grăsimi, se poate folosi și ziua.

Cutia veritabilă e numai aceea provăzută cu marca de sus.

PUDRA „VENUS“ un pachet 2 cor.

CREMA „VENUS“ o cutie 1 cor. 20 fl.

SĂPUNUL „VENUS“ o bucată 80 fl.

PUDRA „VENUS“ e acomodată pentru folosire ziua și seara, e: crem, roza și albă.

Pastile purgolet.

Are un efect admirabil și sigur și e un mijloc foarte ieftin contra constipației. Au gust plăcut și de aceea se pot folosi permanent. 25 pastile 1 cor.

Fluidul reuma.

E un mijloc probat contra *reumei, degerăturii* și contra *sgârcturilor*. E bun contra tuturor boalelor, provenite din răceală. Și contra durerilor de măsele e foarte bună. Prețul unei sticle e 1 cor. 60 fl.

Praturile de stomac.

E lucru cunoscut, că din cauza digestiunii se nasc multe boale, cari dacă nu se caută, devin cronice. *Catar de stomac, miros rău în gură, grețuri, o stare generală rea, lipsa de apetit, constipație, dureri de cap* și altele. Acestea toate sunt urmările unei digestii rele, de aceea recomand Stomachinul meu. Prețul unui pachet 1 cor. 50 fl.

FRĂȚII BURZA

ARAD, Boros-Béni tér.

recomandă depositul lor cel bogat, prăgini de, fer plăci de fer, osii de fer, instrumente de fer, sobe de fer turnat, mașini de gătit, sârme și cuie de sârmă, lanțuri, săpi, arșeu, furci de oțel și tot felul de vase de bucătărie de fer o turnat și smălțuite.

Mare depozit de stropitoare sistem „Wermorel”.

- - Mare depozit de revolvere - -
cu repetiție, arme și recvizite de
impușcat.

Deposit de mașini agricole.

asa d. e. pluguri de oțel sistem Sack, mașini de sămănaș, grape, tăietoare de pae și napi, cântare. Mare magazin.

Cea mai bună calitate în plăci de catran (păcură), și asfalt pentru acoperit casele.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

Telefon Nr. 604.

Telefon Nr. 604.

Firmă românească.

Mare succes. *Invenție nouă.*

Dintii susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirii, cari natural au înfruntare asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scumpă tesaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér” a lui Nádler

care și cei mai negligeați dinți îi curăță depărtându-le negreala sau gălbineala și îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér” e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praf care să frece, care se pune pe gingei și între dinți și ducând smaltul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingei. Nu conține săpun, ca altele.

„Hófehér” e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil., care ajunge 1—2 ani.

Se capătă la:

Nádler Lajos

ARAD, în depozitul din **Andrássy tér 20**,
Local fabricii: **Varjassy József utca 32**, (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

HAINA PREOȚEȘTI.

Am onoare a aduce la cunoștința on. preoți, că mi-au sosit **stofele negre de primăvară** și vară și le păstrez în magazin în mare asortiment. — Mă voi sili ca și până acum să câștig încrederea și mulțumirea on. mei clienți.

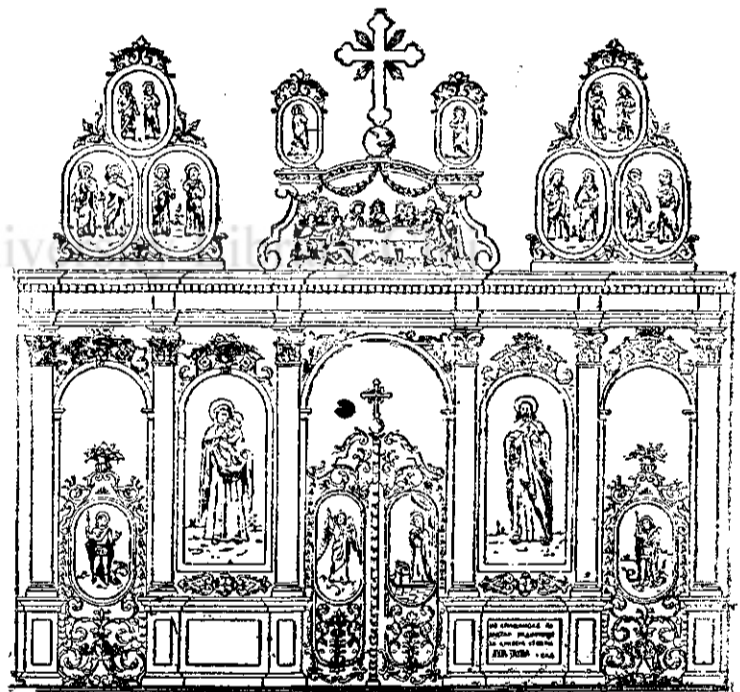
Pentru comandele din provincie e de ajuns să se trimită o reverendă de model sau o haină; la dorință însă **mă duc pe cheltuiala proprie până la fața locului.**

Primesc confecționarea și repararea odăjdilor bisericesti, cu prețuri moderate. Prăvălia: Lângă casina națională, casa Balog György. Szabadka. Vesselényi ut. **Hadnagy István**, croitor de haine civile și preoțești.

Urr György sculptor, în CAȘOVIA.

Primul atelier din Ungaria de sculptură pentru mon-
-tarea bisericilor provăzut cu motoare.

KASSA, Bethlen körut Nr. 24.

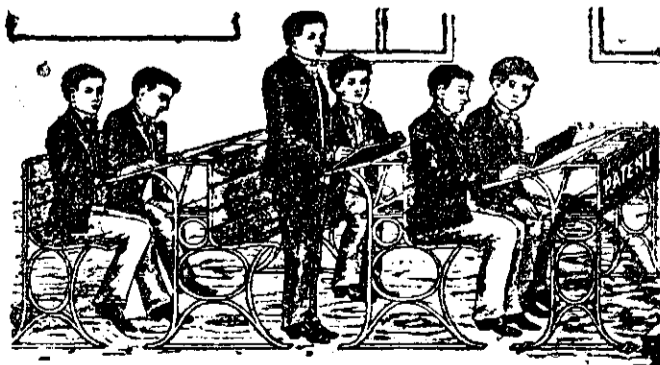

Recomand on. preoțimi atelierul meu celebru.

Fac altare artistic lucrate, precum am-
:: voane, iconostase, străni și altele. ::

101-certificate de recunoștință.

Se trimit planuri la dorință precum și preț-curent.

Cele mai moderne **mobile de fier și aramă** și cele mai practice **bănci higie-nice de școală** și mobilarea lo-cuințelor, hotelo-
lor, spitalelor și

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se life-
rează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

—Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.—

Prețul cărnurilor

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că începând cu ziua de azi, am scăzut prețul al oărnurilor:

Carne de vită îngrășată:

1 klg. carne de vită îngrășată partea dinainte 48 cr. 1 klg. carne de vită îngrășată pentru supă 60 cr. 1 klg. carne de guliș 56—60 cr. 1 klg. carne de friptură, rosbraten pulpa de sus, peiele albă 68 cr.

Carne de vițel bătrân:

1 klg. carne de vițel bătrân, partea dinainte 48—52 cr. 1 klg. carne de vițel bătrân partea dinapoi 64—68 cr.

Carne de vițel tânăr:

1 klg. carne de vițel tânăr partea dinainte 68 cr. 1 klg. carne de vițel tânăr partea dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 klg. carne de porc 72 cr. 1 klg. cotlete de porc 80 cr. 1 klg. untură curată topită 68 cr. 1 klg. slănină 70 cr.

Solicitând părținirea onoratului public sunt cu deosebită stimă:

George Farkas

Arad, strada Forray, (în casa lui Kristyory).
Lângă magazinul de bere a lui Deutsch.

NOXIN

cea mai bună cremă de ghetă

cu cheia patentată

Se poate căpă'a în toate prăvălile mai bune
The „Noxin“ Co.
HOCHSINGER TESTVÉREK.
Budapest, VI.

Cel mai mare magazin și atelier de reparat biciclete și mașini de cusut din Arad.

HAMMER VILMOS
Maestru de electricitate
Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Pfaff și Singer. Mare asortiment și cel mai ieftin magazin de mașini de cusut **Minerva** cu roată și biciclete Puch și Premier precum și părți constituante de mașini, plăci de gramofone. — Ace de mașină de cusut veritabile englezesti. Condiții de plată favorabile. Mare atelier special de reparaturi.

Chiar dacă ar costa multe parale

tot ar trebui să cetească toată lumea comunicatul scris în limbă populară, pe care l-a publicat institutul Elektro-Vitalizer. Fără a mai cruța oboseala și cheltuelile resumează pe baze științifice problemele fundamentale a vindecării

prin electricitate și descrie pe cel mai ideal factor al acesteia aparatul

„Electro-Vitalizer“

În Ungaria nu s'a dat până acum publicității o asemenea carte, de aceea atragem atențiunea acelor care suferă de o slăbiciune generală a nervilor, de slăbiciune sexuală, de insomnie, de dureri de cap, de dureri în spate, digestie defectuoasă, anemie, paralizie și neuralgie să cetească această carte interesantă și vor învăța din ea multe lucruri științifice.

Această carte o poate căpăta oricine gratis și porto-franco, în plic închis, dacă se provoacă la acest ziar și fără nici un obligament, iar dacă ne cercetează le arătăm cu plăcere modul nostru de vindecare și le explicăm avantajele aparatului Elektro-Vitalizer.

Inst. de consult. med. Elektro-Vitalizer
BUDAPEST, Károly-körút 2 félélem. 51.

Cupon pentru o carte gratuită.

Institutului de consultații medicale „ELEKTRO-VITALIZER“

Budapest, Károly-körút 2, félémelet 51.

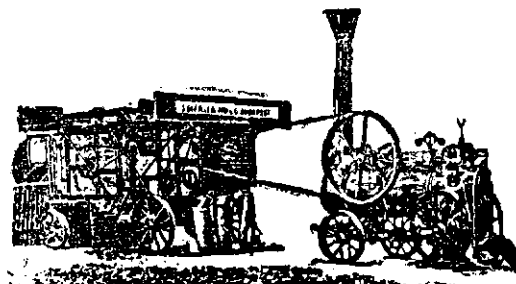
Vă rog să-mi trimiteți gratuit și porto-franco în plic închis opul despre

Modul modern de vindecare cu electricitate.

pentru { bărbați } volumul care nu-
{ dame } { doriți trebuie știers.

Numele _____

Adresa _____

Provisiuni de mașini cu vapor
LOCOMOBILE
făcător de jirezi de paie
în formă întrebunțată și cu dregere
se pot căpăta pe lângă condiții de plată
foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGO
BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

AMERICA!

Plecare cu vaporul din

HAVRE
în fiecare Sâmbătă, din
VIENA

:: în fiecare Marția. ::

Bilete de drum prin

Linia franceză.

Bilete pentru căile
ferate americane în
prețuri originale.

Informații mai amănunțite
gratis și franco
numai prin

Linia franceză

Viena
(IV. bezirk).

Wiedener Gürtel nr. 16

(Peste drum dela gara de

:: sud și gara statului), ::

Rugăm să țineți cont de adresa.

Cea mai ieftină sorșinte de cumpărat **mănuși.**

AUGUSTIN ALBRECHT

(mai nainte Cseh Katalin)

ARAD, STR. SALACZ Nr. 1.

◀ Cumpărare de ocazie excepțională. ▶

Mănuși de glacă de dame dela 1 fl. 20, mănuși de glacă și de Suedia pentru domni dela 1 fl. 30, mănuși pentru militari dela — — — 80 cr. Irigatoare dela 1 fl. 50 cr. — — —

Bretele de pantaloni pentru domni și copii, legători de hemie, suspensori, bandage de abdomen. Specialități de gumă preservative în mare asortiment.

Dubinievicz Oszkă

— comerciant de articole medicale chimice și parfumuri.

=== Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8. ===

Recomandă în prețurile cele mai ieftine

Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și străine

Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumerie

Petrol-China

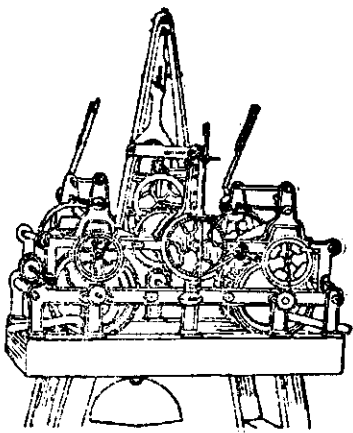
cel mai bun mijloc contra căderii părului și în contra cărunții

Iosif Grábner, Szombathely

Fabrică
Ciasornice de turn,

cari se trag tot la 8 zile, pentru biserici, case comunale, castele și școli; cu mecanismul cel mai bun și mai nou și executare solidă. Pentru preoți și epitropi se dau și cu plătimea în rate.

Trimit budget și primesc repararea ciasornicelor de turn.

Magazin de mașini de cusut, biciclete și mașini de vorbit.

LADÁNYI IZSÓ Temesvár

Belváros, Zápolya-u. edificiul seminarului rom. catolic, Telefon 577.

O multime de scrisori de recunoștință. Marfa cea mai bună. Prețuri mici. Plătire în rate fără ridicare de prețuri.

Mașini de cusut Singer veritabile, cu luntriță în formă de roată, mașini de cusut Central-Bolin. Mașini de cusut pentru pantofari cu brațul lung. Mașini de cusut Cylindrice (cu capde colibru).

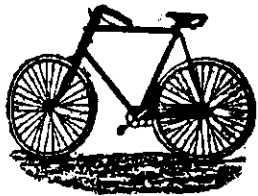
Cele mai bune biciclete și părți constituante

Fonografe cu 7 coroane.

Gramofoane dela 18 cor. în sus.

Plăci veritabile „angyal” și „favorit”, plăci cu două fețe mare asortiment, cântece maghiare, germane, românești și sârbești. Inregistrări dela Svachim, Caruso, Melbor, Scotti, Slezak, Kurz, Hegedüs, Göndör, Gyárfás etc. Corfescu, Ionescu, Ștefănescu.

Suluri de fonograf «Columbia» à 1.30 cor.

Prima fabrică de umbrele de ploaie și de soare, din Sibiu

RECOMANDĂ:

asortimentul bogat de umbrele de ploaie și de soare, fabricație proprie, dela execuția cea mai simplă până la cea mai complicată. Se primește asemenea umbrele de îmbrăcat din nou cu stoffe de calitate cea mai bună ce o are în depozit, cu prețuri favorabile. Solicită încrederea on. public:

J. Oestreicher, fabricant de umbrele. - Sibiu, Grossering 18.

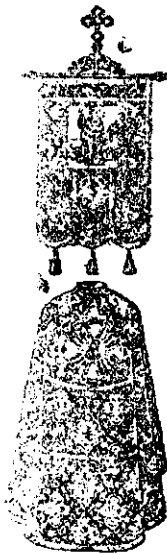
Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericești
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericești, acoperiminte pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericești, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în execuție frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingase.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacist. : : Debreczen : : farmacia : : «Arany egyszarvu»

Numai există reumă!

Cine voește să scape de ori-ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc

(Király Balzsam) al cărui efect vindecător e recunoscut de medici 1 sticlă mare 2.65 Cor. cu îndrumare, 3 sticle mari 6.65 Cor. cu îndrumare, porto-franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

Hajdusági Bajuszpedr.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materii neunsuroasă. Efectul se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

Védegy.

Medicament pentru văpsirea părului. In culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața să o lăsa să albă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

Frank István, tapersier

Arad, Deák-Ferencz-u. 33—34.

Imi iau îndrăzneala a atrage atențiunea on. public asupra

prăvăliei mele de tapiserie și montat.

Mă angajez la tot felul de lucruri de tapiserie și montat, cu gust modern, după experiențele mele câștigate în străinătate și în cele mai mari magazine din țară.

Fac lucruri de tapiserie după planul meu sau dat și primesc lucruri după desemn. — Montez locuințe întregi cari satisfac toate aspirațiile.

Când îndrăznesc a aduce la cunoștința on. public că primesc și cele mai mici comande, rog on. public să mă onoreze cu comanda sa.

Cu distinsă stimă

Frank István
tapersier

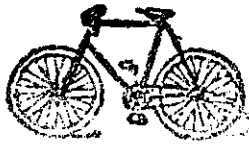
Arad, Deák-Ferencz-u. 33—34.

HAMMER ZS. és TÁRSA

măiestru de articole electrice și fabricant de balanțe (cântare).
ARAD, Piața Boros-Béni, Nr. 1. (In casa dlui Dr. Sever Ispravnic).
 Mare atelier de reparaturi speciale. Mare magazin stabil
 în biciclete fabricații engleze, americane și germane.
 Singurul vânzător al mașinei de cusut celebre „VICTORIA“,
 „OPPEL“, „SINGER“ și „MINERVA“ cu suneica în formă
 de roată. **Magazin de balanțe decimale și de bucătărie.**

Mare asortiment în părți
 de mașini de cusut, ar-
 ticole de montate bici-
 clete și articole de elec-
 tricitate.

Tot felul de reparațiuni în bransa aceasta pe lângă
 prețuri moderate și garanție.

Prăvălia de instrumente
 musicale a lui

BABOS BÉLA

Nagyszeben
 Elisabethgasse 30.

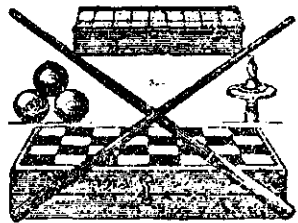
Atrage atențiunea oa-
 public din loc și din
 provincie asupra ma-
 relui său atelier de
 reparat instrumente
 musicale aranjat în
 mod exemplar unde se
 repară și se fabrică tot
 felul de instrumente
 musicale cu coarde, gra-
 alamă, harmonice, gra-

mofoane, (fonografe), tambure și cimbale, în mod special sub
 supravegherea personală și cu prețuri convenabile. Se pot găsi și
 tot felul de părți cari compun instrumentul!

Cea mai frumoasă muncă de strungar o face

Fock Gábor

ARAD, strada Weitzer János Nrul 6.

Pregătește ornamente și obiecte
 de os, precum și tot felul de lu-
 cruri ce se țin de bransa asta,
mescioare de făcut dantelă
:: și aparținentele. ::

Se pot comanda

pe lângă prețurile cele mai favorabile dela acest
 atelier. — Comandele din provincie se efectuează
 cu acuratețe și promptitudine.

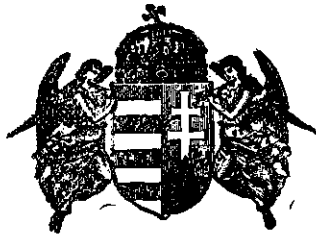
Sárga János

:: argintar și pregătitor de obiecte artistice ::
Kolozsvárt Mátyás király-tér 12—13.
 Telefon nr. 354. Telefon nr. 354.
 Mari deposit în obiecte de biserică,
 obiecte de argint ciasornice. Bijuterii
 specialități engleze și franceze s. a.
Plătire în rate favorabile.
 Catalog ilustrat de prețuri
 gratuit și porto francó.

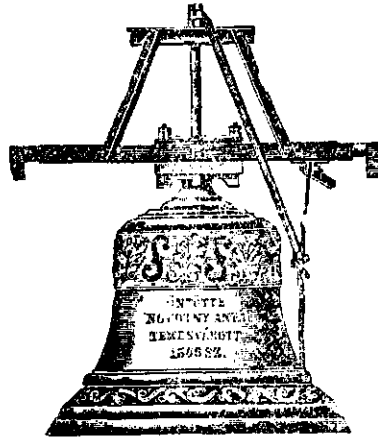
Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpsta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alu

ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea
 de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armo-
 nioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer
 bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată
 ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.
 Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul in-
 te cu deosebire ventate și pre-
 miate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară
 — ea violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai
 adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât
 cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este
 egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.
 Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sire stă-
 tătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
 — ca și spre turnarea de toace de metal. Preț-ouranturi ilustrate gratis.

Dipl. de onoare
 Lovrin 1902.

SZUBOTHA SÁNDOR

Medalia de aur
 Timișoara 1891.

pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericesti.

Intamoiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.
 Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis
 de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea
 binevoitoare atât a preoțimei cât și a acelor, cari
 voesc să cumpere pentru biserici capele, sau socie-
 tăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci
statue sau altfel de adjuturi bi-
sericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale
 necesare la formarea adjutărilor bisericesti.

Pentru liferările mele iau răspunderea

Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

Cine dorește călătorie de
 plăcere ieftină, bună și
 iute în

6 zile la America

(Statele unite, Canada și
 Argentina) acela să ceară
 îndrumări românești dela

Falk & Comp

(secția românească.)

Hamburg,

Strada Rarboisen. 30.